

Liahona

FÖRSTASIDESARTIKEL:

**I deras
fotspår, s 8**

**Terror och triumf i de
sista dagarna, s 18**

**Hur man samtalar
med ungdomar om
pornografi, s 34, 38**

**Aktivitet: Var i
världen finns Sion?
s LS8, LS12**

Första presidentskapet: Gordon B Hinckley,
Thomas S Monson, James E Faust

De tolv kvorum: Boyd K Packer, L Tom Perry,
Russell M Nelson, Dallin H Oaks, M Russell Ballard,
Joseph B Wirthlin, Richard G Scott, Robert D Hales,
Jeffrey R Holland, Henry B Eyring, Dieter F Uchtdorf,
David A Bednar

Chefredaktör: Jay E Jensen
Rådgivande: Gary J Coleman, Yoshihiko Kikuchi,
Gerald N Lund, W Douglas Shumway

Verkställande direktör: David L Frischknecht
Planerings- och redigeringschef: Victor D Cave
Seniorredaktör: Larry Hiller
Grafisk chef: Allan R Layborg

Redaktionschef: R Val Johnson

Biträdande redaktionschef: Jennifer L Greenwood

Medredaktörer: Ryan Carr, Adam C Olson

Biträdande redaktör: Susan Barrett

Redaktionspersonal: Christy Banz, Linda Stahle Cooper,
David A Edwards, LaRene Porter Gaunt, Carrie Kasten,
Melissa Merrill, Michael R Morris, Sally J Odekirk, Judith M
Poller, Vivian Paulsen, Richard M Romney, Jennifer Rose,
Don L Searle, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Julie
Wardell, Kimberly Webb

Chefssekreterare: Monica L Dickinson

Marknadschef: Larry Hiller

Grafisk chef: M M Kawasaki

Grafikansvarig: Scott Van Kampen

Produktionschef: Jane Ann Peters

Design- och produktionspersonal: Cali R Arroyo, Collette
Nebeker Aune, Brittany Jones Beahm, Howard G Brown,
Julie Burdett, Thomas S Child, Reginald J Christensen,
Kathleen Howard, Eric P Johnsen, Denise Kirby, Randall J
Pixon

Tryckerichef: Craig K Sedgwick

Distributionschef: Randy J Benson,

Ansvarig utgivare för Kyrkonytt: Gösta Körlof

Redaktör: Eivor Hagman

Medusagatan 2A

533 38 Jönköping

Tfn/Fax 036-71 96 63

E-post: eivorhagman@hotmail.com

Översättningstjänst

Box 17558

118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

E-post: edlundcg@ldschurch.org

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din
enhets tidskriftsombud eller direkt till distributionscentret
i Tyskland. Avgiftsfritt telefonnummer: 00800 3478 3388.
Priset för en helårsprenumeration är SEK 150:00 (inkl moms
och porto) och betalas till pg 260353-8. Skriv "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till Liahona, Room 2420,
50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220,
USA; eller e-post till liahona@ldschurch.org.

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass"
eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska,
bislama, bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska,
fijanska, finska, franska, grekiska, haitiska, hindi, holländ-
ska, indonesiska, isländska, italienska, japanska, kambod-
janska, kinesiska, kiribat, koreanska, kroatiska, lettiska,
litauiska, malagassiska, marshallesiska, mongoliska, norska,
polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska, singale-
siska, slovenska, spanska, svenska, tagalog, tahitiska, tamil,
telugu, thailändska, tjekiska, tonganska, tyska, ukrainska,
ungerska, urdu och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer
varierar för olika språk.)

© 2007 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt.

Tryckt i Förenta staterna.

Text och visuellt material i Liahona får kopieras för tillfälligt
bruk, som inte är kommersiellt, i kyrkan eller hemmet. Visuellt
material får inte kopieras om restriktioner för detta anges intill
konstverket. Copyrightfrågor bör ställas till Intellectual Property
Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150,
USA; e-post: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

Liahona finns på Internet på många språk på www.lds.org.
För engelska, klicka på "Gospel Library", för andra språk,
klicka på "Languages".

For Readers in the United States and Canada:

July 2007 Vol. 131 No. 7. LIAHONA (USPS 311-480)

Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by
The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East
North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription
price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable
taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah.
Sixty days' notice required for change of address. Include
address label from a recent issue; old and new address
must be included. Send USA and Canadian subscriptions to
Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription
help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa,
MasterCard, American Express) may be taken by phone.
(Canada Poste Information: Publication Agreement
#40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

LIAHONA, JULI 2007

FÖR VUXNA

- 2 Budskap från första presidentskapet:
Faran med dolda kilar *Thomas S Monson*
- 14 Tre sätt att bygga ett heligt hem *Shirley R Klein*
- 18 Denna, den största av alla tidsutdelningar
Jeffrey R Holland
- 25 Besökslärarnas budskap: Bli ett medel i Guds
händer genom att utöva helighet
- 26 Mästarens liknelser
- 38 Samtala med ungdomar om pornografi
Dan Gray
- 42 Sista dagars heliga berättar
Jag mindes pionjärerna *Daniel Cisternas*
Få upp barnen ur vattnet! *Janell Johnson*
Kommer jag att kunna tala igen?
Javier Gamarra Villena
- 48 Brev till redaktionen

PÅ OMSLAGET

Framsida: Foto Riley M Lorimer. Baksida:

Fotografier av ungdomar, Riley M Lorimer;

fotografier av handkärnor, Welden C Andersen.

LILLA STJÄRNAN, OMSLAGET

Illustration Jerry Thompson.

FÖRSLAG TILL FAMILJENS HEMAFTON

*Dessa förslag kan användas i
din undervisning både i
klassrummet och hemma.*

"Minnen från Iowa",

s 8: Fråga familjen vad de
skulle ta med sig om de
var tvungna att ge sig
iväg som pionjärerna.

Vilka andliga egenskaper skulle
vara nödvändiga för resan? Återge
berättelser om dina egna förfäder
och vilka egenskaper som var till
hjälp för dem.

**"Tre sätt att bygga ett heligt
hem", s 14: Börja med att diskutera**

några enkla sätt varpå ni kan göra
ert hem till en mer helig plats.

För det andra, njut av en mid-
dag eller dessert medan ni
diskuterar betydelsen av
gemensamma måltider
i familjen. Slutligen,
planera ett projekt

som ni kan utföra som familj och
diskutera vilka andliga och timliga
välsignelser som kommer av att
arbeta tillsammans.

**"Denna, den största av alla
tidsutdelningar", s 18: Be familje-
medlemmarna att antingen i ord**

26 Mästarens liknelser

18 Denna, den största av alla tidsutdelningar

När du letar efter den tyska
VDR-ringen som finns gömd i det här numret,
tänk då på hur du kan hjälpa till med att
göra din familj glad.

FÖR UNGDOMAR

- 8 Minnen från Iowa *Caroline H Benzley*
- 30 Ditt tal avslöjar dig *L Tom Perry*
- 34 Min kamp med pornografi *Anonym*
- 46 Visste du det här?
- 47 Korta budskap:
Ett exemplariskt
framträdande
Viktória Merényi

8 Minnen från
Iowa

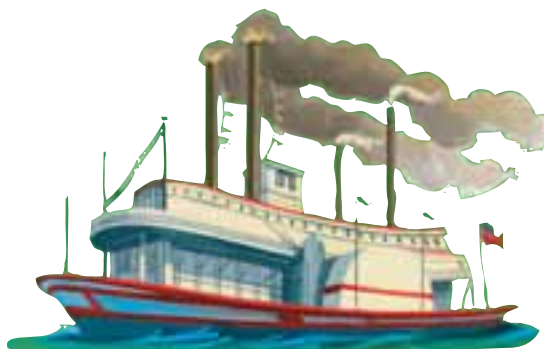

LILLA STJÄRAN: FÖR BARN

- LS2 Kom lyssna till en profets
röst: Mod på majsfälten
James E Faust
- LS4 Samlingsstunden:
Familjetro
Elizabeth Ricks
- LS6 Från president Spencer W
Kimballs liv: Motstå onda
inflytanden
- LS8 Insamling till Sion
- LS10 Nu är jag nöjd *Jane McBride Choate*
- LS14 Vänner emellan: Templets välsignelser
Paul E Koelliker
- LS16 Färgläggningssidan

LS4 Familjetro

LS8 Insamling till Sion

eller bild uttrycka sina förhoppningar om en ljus framtid. Diskutera händelser som kan förhindra dessa förhoppningar från att förverkligas. Läs skriftställen om tro. Hur kan tro bidra till att lindra rädsla? Diskutera med artikeln som utgångspunkt vad din familj kan göra för att glädja sig inför framtiden.

“Ditt tal avslöjar dig”, s 30:

Låt en familjemedlem tala som om han eller hon föreställer någon, till exempel en baby, en historisk figur eller en person i skrifterna. Låt

familjen gissa vem det är. Återge berättelsen om äldste L Tom Perry som marinsoldat. Hur avslöjas din karaktär av det språk du använder? Sätt upp äldste Perrys tre förslag för att underlätta för din familj att använda ett lämpligt språk.

“Mod på majsfälten”, s LS2:

Jämför berättelsen om systrarna Rollins med berättelsen om hur Nephi och hans bröder hämtade mässingsplåtarna från Laban. (Se 1 Nephi 3–4.) Hur visades mod i båda berättelserna? Varför är det viktigt att ha skrifterna?

ÄMNET I DETTA NUMMER

LS = Lilla stjärnan	Kommunikation, 46
Ansvar, 14	Kristi andra ankomst, 18
Arbete, 14	Ledarskap, 46
Besöksundervisning, 25	Liknelser, 26
Bön, 43	Mod, LS2, LS6
Dygd, 34, 38, LS6	Omvändelse, 34, 42, LS10
Familjen, 14, LS4, LS10, LS16	Pionjärer, 8, 42
Familjens hemafton, 1	Pornografi, 34, 38, LS6
Fysisk kropp, 38	Primärföreningen, LS4
Förlåtelse, 2	Profeter, 8
Helige Anden, den, 43	Prästadömet, 46
Helighet, 25	Psalmer, 47
Hemmet, 14	Släktforskning, LS4
Hemundervisning, 7	Ta anstöt, 2
Jesus Kristus, 26	Tal, 30
Kimball, Spencer W, LS6	Tempel, LS10, LS14
	Tro, 45

BUDSKAP FRÅN FÖRSTA PRESIDENTSKAPET

Faran med dolda kilar

PRESIDENT THOMAS S MONSON

förste rådgivare i första presidentskapet

På kyrkans årliga generalkonferens i april 1966 höll äldste Spencer W Kimball (1895–1985) i de tolv apostlarnas kворum ett minnesvärt tal. Han citerade ur en berättelse skriven av Samuel T Whitman som hette "Bortglömda kilar". Jag vill också citera från Whitmans berättelse och sedan ge några exempel från mitt eget liv.

Whitman skrev: "Snöstormen [den vintern] var på det hela taget inte så förödande. Visserligen föll några ledningar ned, och olyckssiffrorna på motorvägen steg ...

I normala fall skulle det stora valnötsträdet lätt ha kunnat bära tyngden på dess stora utböjda grenar. Det var järnkilen i trädets hjärta som orsakade skadan.

Berättelsen om järnkilen började många år tidigare, när den vithåriga bonden [som nu bodde på gården där trädet en gång stått] var en liten pojke på sin fars gård. Sågverket hade helt nyligen flyttat från dalen, och inbyggarna fann fortfarande utrustning och udda redskap som låg kringspridda. ...

Just denna dag [upptäckte pojken] en timmerhuggares kil — bred, platt och tung, minst trettio centimeter lång

och urgröpt av kraftiga slag. [En timmerhug-gares kil används för att fälla träd. Den hamras in i en öppning som gjorts med en såg och gör sedan öppningen större med hjälp av sla-gen från en slägga.] ... Eftersom pojken redan var försenad till middagen, lade han kilen ... där grenarna delade sig på ett ungt valnöts-träd som hans far hade planterat nära grinden på husets framsida. Han skulle ta med sig kilen till vedboden direkt efter middagen eller någon gång när han hade vägen förbi.

Han hade verkligen för avsikt att göra detta, men det blev aldrig av. [Kilen] satt där mellan grenarna och när han blev vuxen hade den fastnat. Kilen satt stadigt fast när han gifte sig och tog över sin fars gård. Den var till hälften övervuxen den dag då alla skördear-betarna åt middag under trädet ... Kilen hade växt sig in i trädet och var helt övertäckt den vinter då snöstormen kom.

I vinternattens kyliga tystnad ... bröts en av

de tre stora grenarna av från stammen och föll ned. På grund av snedbelastningen bröts också de övriga stora grenarna av och föll ner. När stormen var över, fanns inte den minsta lilla kvist kvar på det förut så stolta trädet.

Tidigt nästa morgon gick bonden ut för att sörja förlusten ...

Då fick han syn på någonting bland spill-rorna av trädet. 'Kilen', mumlade han ångerfullt, 'som jag fann på södra betesmarken.' Med en hastig blick såg han varför trädet hade fallit. Genom att ligga med spetsen uppåt i trädstammen hade kilen hindrat växtfibrerna att bindas samman såsom de borde."¹

Kilar i vårt liv

Det finns dolda kilar hos många människor vi känner — ja, kanske till och med i våra egna familjer.

Låt mig få berätta om en livslång vän som nu lämnat det här jordelivet. Han hette

Det finns dolda kilar hos många människor vi känner — ja, kanske till och med i våra egna familjer.

Leonard. Han var inte medlem i kyrkan men hans hustru och barn var det. Hans hustru verkade som president för Primär och hans son hade fullgjort en hedervärd mission. Hans dotter och hans son hade vigts till sina livskamrater under högtidliga tempelceremonier och bildat egna familjer.

Alla som kände Leonard tyckte om honom, och det gjorde jag också. Han stödde sin hustru och sina barn i deras kallelser i kyrkan. Han gick på många av kyrkans aktiviteter tillsammans med dem. Han levde ett gott och rent liv, ja, ett liv fyllt av tjänande och vänlighet. Hans familj, och faktiskt många andra, undrade varför Leonard hade levt sitt liv utan välsignelserna som evangeliet ger medlemmarna.

När Leonard blev äldre började hans hälsa försämrats. Så småningom lades han in på sjukhus och livet led mot sitt slut. I ett samtal med Leonard som visade sig bli mitt sista med honom, sade han: "Tom, jag har känt dig sedan du var pojke. Jag känner att jag vill förklara varför jag aldrig har gått med i kyrkan." Så började han berätta om en upplevelse hans föräldrar hade haft för många, många år sedan. Motvilligt nådde familjen slutsatsen att det var nödvändigt att sälja gården och de fick ett erbjudande. Sedan kom en granne och frågade om de ville sälja gården till honom istället — fastän till ett lägre pris — och tillade: "Vi har varit så nära vänner. På det sättet kan jag hålla uppsikt över gården om jag äger den." Så småningom gick Leonards föräldrar med på det och gården såldes. Köparen — deras granne — innehade en ansvarsfull ställning i kyrkan och på grund av förtroendet detta ingav, sålde familjen gården till honom fastän de inte fick lika mycket pengar från försäljningen som de skulle fått från den förste intresserade köparen. Inte långt därefter sålde grannen både sin egen gård och Leonards familjegård i ett sammanslaget köp som höjde både värdet och försäljningspriset. Den länge ställda frågan varför Leonard aldrig hade blivit medlem i kyrkan hade besvarats. Han hade alltid tyckt att hans familj blivit lurad av grannen.

Efter vårt samtal anförtrodd han mig att han äntligen blivit befriad från en stor börda inför det stundande mötet

med sin Skapare. Tragedin är att den dolda kilen hade hindrat Leonard från att nå högre höjder.

Välja att älska istället

Jag känner en familj som kom till Amerika från Tyskland. Det engelska språket var svårt för dem. De hade inte mycket av det materiella här i världen, men de hade båda välsignats med viljan att arbeta och med kärlek till Gud.

De fick sitt tredje barn men det levde endast två månader. Fadern var möbelsnickare och tillverkade en vacker kista åt sitt älskade lilla barn. Vädet på begravningsdagen var dystert och återspeglade sorgen de kände över förlusten. När familjen anlände till möteshuset, med fadern bärande på den lilla kistan, hade en liten grupp vänner samlats där. Men möteshusets dörrar var låsta. Den upptagne biskopen hade glömt bort begravningen. Alla försök att nå honom misslyckades. Fadern visste inte vad han skulle göra, så han tog kistan under armen och gick hem tillsammans med familjen i hällregnet.

Om de hade varit mindre storsinta, kunde de ha förebrått biskopen och hyst agg mot honom. När biskopen upptäckte tragedin besökte han familjen och bad om förlåtelse. Man kunde fortfarande se faderns sårade känslor, men med tårar i ögonen tog han emot ursäkten och de två omfamnade varandra i en anda av förståelse. Ingen kil lämnades kvar för att ge upphov till fortsatta vredes känslor. Kärleken och förlåtelsen fick överhanden.

Anden måste befrias från starka fjättrar och oroliga känslor så att livsglädjen kan lyfta vår själ till nya höjder. I många familjer finns det sårade känslor och en ovilja att förlåta. Det spelar egentligen ingen roll vad det handlar om. Det får inte och bör inte tillåtas vara kvar för att orsaka vidare skada. Att ständigt lägga skulden på andra håller såret öppet. Endast förlåtelse är läkande. George Herbert, en diktare från tidigt sextonhundratalet, skrev: "Den som inte kan förlåta andra river den bro över vilken han själv måste gå om han någonsin skall nå himlen, ty alla behöver förlåtelse."

Underbart vackra är Frälsarens ord strax innan han dog på det grymma korset. Han sade: "Fader, förlåt dem, ty de vet inte vad de gör."²

Förlåtelse

Det finns de som har svårt att förlåta sig själva och som ständigt tänker på de brister de anser sig ha. Jag tycker om berättelsen om en religiös ledare som besökte en döende kvinna i ett försök att trösta henne, men utan framgång. "Jag är förlorad", sade hon, "jag har ruinerat mitt och alla andras liv runt omkring mig. Det finns inget hopp för mig."

Mannen lade märke till ett inramat kort av en vacker flicka på byrån. "Vem är det?" frågade han.

Kvinnan lyste upp. "Det är min dotter, det enda vackra i mitt liv."

"Och skulle du hjälpa henne om hon hade problem eller hade begått något misstag? Skulle du förlåta henne? Skulle du fortfarande älska henne?"

"Naturligtvis skulle jag det!" utropade kvinnan. "Jag skulle göra allt jag kunde för henne. Varför frågar du så?"

"Därför att jag vill att du ska veta", sade mannen, "att bildligt talat har Gud ett kort av dig på sin byrå. Han älskar dig och vill hjälpa dig. Be honom om hjälp."

En dold kil som hindrade henne från att bli lycklig hade tagits bort.

När vi befinner oss i fara eller har drabbats av prövningar, tröstas vårt oroliga sinne och sörjande hjärta av en sådan kunskap, ett sådant hopp och en sådan insikt. Hela budskapet i Nya testamentet har en andligt förnyande inverkan på den mänskliga själen. Förtvivlans skuggor jagas bort av hoppets strålar, sorg ger vika för glädje, och känslan av att ha tappat fotfästet i livets trängsel dunstar bort genom vissheten att vår himmelske Fader är medveten om var och en av oss.

Frälsaren undervisade oss om denna

sanning när han sade att inte ens en sparv inte kan falla till marken utan att vår Fader vet om det. Han avslutade sedan den vackra tanken med att säga: "Varen alltså inte rädda. Ni är mer värda än många sparvar."³

För en tid sedan läste jag följande i en dagstidning: En äldre man hade sedan ungdomen delat en liten stuga på ett rum nära Canisteo i New York med sin bror. Vid sin brors begravning avslöjade han att de efter ett gräl i sin ungdom hade delat upp rummet

Underbart vackra är Frälsarens ord strax innan han dog på det grymma korset. Om dem som korsfäste honom sade han: "Fader, förlåt dem, ty de vet inte vad de gör."

i två delar med ett kritstreck. Ingen av dem hade vare sig gått över linjen eller sagt ett enda ord till den andre sedan den dagen —

Vem är villig att låta jaget, stoltheten och de sårade känslorna komma i andra hand och istället säga: "Jag är verkligen ledsen! Låt oss vara som vi en gång var: vänner."

62 år tidigare! Vilken mäktig och förödande dold kil.

Som Alexander Pope skrev: "Att fela är mänskligt, att förlåta gudomligt."⁴

Ta initiativet

Ibland är det så väldigt lätt att bli sårad. Vid andra tillfällen är vi för envisa för att ta emot en uppriktig ursäkt. Vem är villig att låta jaget, stoltheten och de sårade känslorna komma i andra hand och istället säga: "Jag är verkligen ledsen! Låt oss vara vänner igen. Låt oss inte föra våra problem och vår vrede vidare till framtida släkten." Låt oss ta bort alla dolda kilar som bara ställer till med förödelse.

Var kommer dolda kilar ifrån? En del kommer från ouppklarade dispyter som leder till illasinnade känslor, åtföljda av ånger och

oss och inte låta dem ligga och gro för att slutligen förstöra allt.

En förtjusande dam på över nittio år besökte mig en dag och berättade oväntat om några saker hon ångrade. Hon nämnde att många år tidigare hade en grannbonde, som hon och hennes man ibland haft dispyter med, bett att få ta en genväg över hennes marker för att nå sina egna ägor. Hon stannade upp i berättelsen och sade med darande röst: "Tommy, jag lät honom inte ta den där genvägen utan krävde att han gick den långa vägen runt — till fots — för att komma till sina ägor. Jag hade fel och jag ångrar mig. Han är borta nu, men o, vad jag önskar att jag kunde säga till honom: 'Jag ångrar mig så.' Vad jag önskar att jag fick en chans till."

När jag lyssnade på henne, kom jag att tänka på John Greenleaf Whittiers ord: "Av alla sorgsna ord som talats eller skrivits, är dessa de sorgligaste: 'Det kunde ha varit!'"⁵

Från 3 Nephi i Mormons bok kommer följande inspirerande råd: "Det skall icke förekomma några ordstrider ibland eder ...

Ty sannerligen, sannerligen säger jag eder, att den som är stridslysten är icke av mig utan av djävulen, som är fader till oenighet och som uppeggar människornas hjärtan, så att den ene tvistar med den andre i vrede.

Se, det är icke min lära att uppegga människors hjärtan till vrede mot varandra, utan min lära är att sådant skall upphöra."⁶

samvetsqual. Andra har sin början i besvikelser, avundsjuka, gräl och inbillade oförrätter. Vi måste klara upp dem — lägga dem bakom

Låt mig få avsluta med en berättelse om två män som för mig är hjältar. Deras modiga handlingar utfördes inte inför en hel nation, utan istället på en fridfull plats som heter Midway i Utah.

Minska klyftan

För många år sedan verkade Roy Kohler och Grant Remund tillsammans i kyrkan. De var bästa vänner. De var jordbrukare och mejerister. Så uppstod ett missförstånd mellan de båda männen som blev till något av en klyfta mellan dem.

Senare, när Roy Kohler blev allvarligt sjuk i cancer och bara hade en kort tid kvar att leva, besökte min hustru Frances och jag Roy och hans hustru och gav honom en välsignelse. När vi samtalade efteråt, sade broder Kohler: "Jag vill berätta för dig om en av de finaste upplevelserna jag någonsin haft i mitt liv." Han berättade sedan om missförståndet mellan honom och Grant Remund och brytningen som orsakades därav. Hans sade: "Vi hade liksom kommit på kant med varandra."

"Så en kväll", fortsatte Roy, "just efter det att jag hade kört in hö för den kommande vintern, självantände höet, och ladan och allting i den brann ner till grunden. Jag var helt tillintetgjord", sade Roy. "Jag visste inte vad jag skulle göra. Natten var mörk, det var bara glödande kol som lyste. Då såg jag något komma emot mig på vägen från Grant Remunds håll, som visade sig vara ljusen från traktorer och tunga maskiner. När räddningslaget körde in på gården och hälsade mig under det att jag fällde tårar, sade Grant: 'Roy, här krävs det mycket arbete för att röja upp. Mina pojkar och jag är här för att göra det. Låt oss sätta igång.' Tillsammans kastade de sig in i arbetet. Borta för alltid var den dolda kilen som skilt dem åt under en kort tid. De arbetade hela natten och en del av nästa dag, tillsammans med många andra i samhället som kommit för att hjälpa till.

Roy Kohler och Grant Remund har gått bort. Deras söner har verkat tillsammans i samma biskopsråd i församlingen. Jag värdesätter verkligen dessa två underbara familjers vänskap.

Må vi alltid vara föredömen i våra hem och trofast hålla alla buden, så att vi inte går och gömmer på några kilar utan istället kommer ihåg Frälsarens uppmaning: 'Om ni har kärlek till varandra, skall alla förstå att ni är mina lärjungar.'"⁷ ■

SLUTNOTER

1. Conference Report, apr 1966, s 70.
2. Luk 23:34.
3. Matt 10:31.
4. *An Essay on Criticism* (1711), del 2, rad 525.
5. "Maud Muller", *The Complete Poetical Works of Whittier* (1892), s 48.
6. 3 Nephi 11:28–30.
7. Joh 13:35.

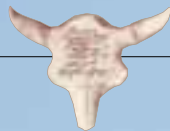
FÖRSLAG TILL HEMLÄRARE

Efter att ha studerat budskapet under bön kan ni dela med er av det på ett sätt som uppmuntrar dem ni undervisar att delta. Här följer några exempel:

1. Låt en familjemedlem försöka knyta en sko med en hand. Diskutera vad det finns för likhet mellan att knyta en sko med en hand och vägra att ta emot hjälp och att uppehålla gammalt groll. Återge några av president Monsons exempel på hur människors liv förbättrades när de förlät varandra. Be någon att hjälpa till med att knyta skon. Vittna om att vi genom att förlåta andra blir ännu mer välsignade.

2. Sammanfatta berättelsen om kilen och trädet. Fråga vad det finns för samband mellan att vägra förlåta och att lämna en kil i ett träd. Hur blir vi svagare av att inte förlåta? Hur leder förlåtelse till helande? Läs en av president Monsons redogörelser för att illustrera behovet av förlåtelse. Vittna om de välsignelser som du har fått ta del av genom att följa Herrens exempel på förlåtelse.

3. Ta med ett snöre för att dela upp rummet på hälften. Låt några i familjen stå på ena sidan av rummet och de övriga på den andra. Återge berättelsen om de två bröderna. Ta bort snöret och diskutera hur man kan undvika en stridslysten anda. Läs Johannes 13:35 och uppmana familjemedlemmarna att visa kärlek till varandra.

MINNEN FRÅN IOWA

Handkärror och pionjärerna som vandrade till Sion har blivit en symbol för de sista dagars beligas utvandring och uppbyggande av kyrkan.

CAROLINE H BENZLEY

En sommarmorgon 1856 påbörjade 16-åriga Janetta McBride sin vandring från Iowa till Saltsjödalén.

Hennes resa inleddes flera månader tidigare då hon lämnade England tillsammans med sin familj och färdades med båt över Atlanten. När de var framme i Förenta staterna fortsatte de med tåg till Iowa City i Iowa, slutstationen för en västgående järnvägslinje.

I Iowa City förenade sig Janettas familj med de sista dagars heliga och de samlade sina krafter och sina förråd för den sista delen av resan — en 200 mil lång vandring med handkärror. Janetta McBride tilldelades Martins handkärrekompani, ett av sju kompanier som lämnade Iowa City mellan 1856 och 1857.

Med blicken västerut

Idag, 150 år senare, är det den 9 juni 2006. Ännu ett handkärrekompani lämnar Iowa City.

Denna gång består kompaniet av omkring 70 unga män och unga kvinnor från Iowa City i Iowa stav. Klädda i pionjärkläder, med handkärror fyllda med förnödenheter,

har dessa ungdomar samlats i Mormon Handcart Park strax utanför Iowa City — samma plats som det första handkärrekompaniet utgick från exakt 150 år tidigare den 9 juni 1856. Med blicken västerut kan de inte undgå att fundera över de ursprungliga pionjärer som stod här för så länge sedan.

Kameron Hansen från Iowa Citys första församling tänker på sin anmoder i fjärde led, Janetta McBride. Kameron är 14 år gammal, nästan lika gammal som Janetta var då hon påbörjade vandringen till Sion.

”Jag tycker om att tänka på hur glad hon skulle vara över att se mig göra det här”, säger Kameron. ”Jag hoppas att hon är stolt över att hennes familj fortfarande är trofast i kyrkan.” Kameron vet att hans resa kommer att bli mycket kortare och lättare än Janettas, men han känner sig ändå tacksam över denna möjlighet att minnas och hedra sina förfäder.

Anna Shaner från Fairfields gren är också tacksam över att kunna hedra pionjärerna. Hon häpnar över att de vandrade in i gränslandet västerut utan att veta om de skulle överleva resan. Anna hämtar mycket kraft från människor vilka, som hon uttrycker det, ”hade tro på vad de förväntades göra och hade modet att göra det”.

Denna vandring är ett enastående tillfälle för alla ungdomar i Iowa City att hedra sina förfäder. Oavsett om det finns handkärrepionjärer i deras släktträd eller inte så är ungdomarna medlemmar i kyrkan och handkärrepionjäreterna är deras andliga förfäder.

Tonåringar från Iowa City i Iowa stav börjar dra sina handkärror på samma plats som handkärrepionjärerna utgick från 1856. Leden är idag skyddad som statspark.

Även om deras nutida vandring bara varar en dag så räcker det för att ungdomarna ska kunna sätta värde på de mödor som handkärrepionjärerna gick igenom. **Motsatta sidan:** Jeff Fillmore försöker med sina kläder efterlikna den klädsel som en ung pionjär i hans ålder kan ha burit. Allison Engle och Summer Burch provar på att bära babytter.

Varför Iowa?

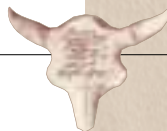
Idag ligger Iowa City i Iowa, i hjärtat av mellanvästern i Förenta staterna, men för 150 år sedan låg det i det västra gränslandet — så långt västerut som det gick att komma med tåg. De flesta av de tidiga omvända som slog läger utanför Iowa City 1856 var emigranter från Europa. De hade redan färdats långt och hade mycket lite pengar kvar att köpa vagnar och förnödenheter för. Människorna i Iowa City var toleranta mot de sista dagars heliga och pionjärerna berättar i sina dagböcker om Iowabornas vänliga handlingar.

När president Brigham Young tillkännagav att det var billigare och snabbare att färdas med handkärnor till Sion var dessa heliga ivriga att prova det. Det första handkärrekompaniet lämnade Iowa City den 9 juni 1856.

De flesta handkärrekompanierna företog den utmattande resan till Saltsjödalen utan komplikationer, men det var svårare för Janetta McBrides grupp, Martins kompani, och Willies kompani. Bägge kompanierna överraskades av tidiga snöstormar och över 200 människor dog. Deras vandringar krävde stora uppoffringar som endast var möjliga att uthärda genom tro på vår himmelske Fader och hans plan. Samma tro motiverade alla handkärrekompanier som sköt och drog sig fram mot Sion.

År 2006 ingick handkärreleden i ett 150-årsfirande för att hedra denna tro. Medlemmar av Iowa City stav stod värd för ett akademiskt symposium, en pionjärfestival och en gemensam andaktsstund med andra trossamfund. Dessa händelser hedrade inte bara handkärrepionjärerna utan också de Iowa-bor som hjälpte dem.

Följa profeten

Efter en lång dags vandring genom Iowas kullar kunde nu ungdomarna reflektera en stund över sin upplevelse. Emma Pauley läser på nytt Ether 12, ett kapitel om tro som hon minns att hon blev undervisad om i seminariet.

”Jag vet inte om jag kunde ha vandrat hela vägen till Utah”, säger Emma, ”men pionjärerna kunde det, och jag vet att det var på grund av deras tro. Allt som är stort utförs genom tro.”

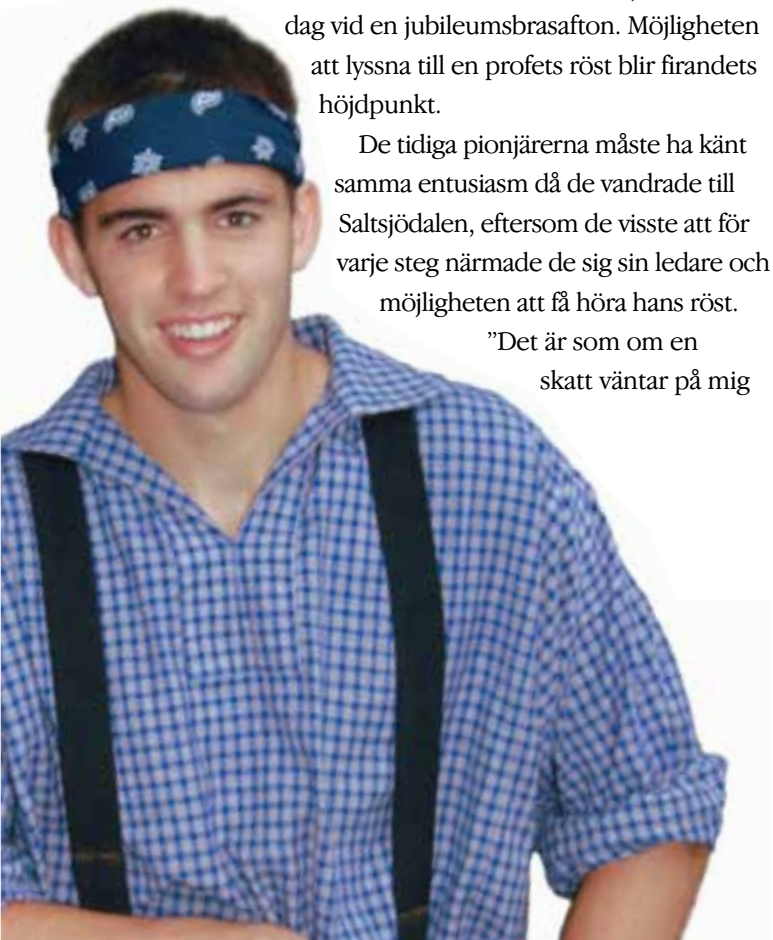
Handkärrepionjärernas tro gjorde det möjligt för dem att hörsamma president Youngs kallelse att samlas i Saltsjödalen. Deras exempel gör det lättare för ungdomarna i Iowa City att följda råden från vår nutida profet.

Ett sätt varpå unga män som Kameron Hansen kan följa profeten är genom att fullgöra programmet Vår plikt mot Gud. Som han uttrycker det: ”När jag tänker på pionjärerna och deras uppoffringar får det mig att vilja fullgöra mina fordringar så att jag också kan följa profeten.”

Att följa profeten är viktigt för dessa ungdomar och de ser fram emot att få träffa honom följande söndag vid en jubileumsbrasafton. Möjligheten att lyssna till en profets röst blir firandets höjdpunkt.

De tidiga pionjärerna måste ha känt samma entusiasm då de vandrade till Saltsjödalen, eftersom de visste att för varje steg närmade de sig sin ledare och möjligheten att få höra hans röst.

”Det är som om en skatt väntar på mig

BERÄTTA FÖR MIG

RILEY M LORIMER

Kyrkans tidningar

Bikupsflickorna i Iowa Citys första församling var för unga för att delta i ungdomarnas handkärrevandring, men de hade bestämt sig för att delta i firandet av handkärrepionjärerna. På rekommendation från en av sina ledare samtyckte de unga kvinnorna till att vara historieberättare vid handkärrefestivalen.

Flickorna bestämde sig för att använda denna erfarenhet som ett projekt i Personlig tillväxt. Varje flicka sydde sin egen bahytt som en del av en autentisk pionjärkostym till festivalen. De övade i timmar på att memorera den berättelse som de hade valt — berättelsen om Fanny Fry, som färdades tillsammans med George Rowleys handkärrekompani 1859.

Fanny separerades från sin familj och utstod stora svårigheter när hon gick över prärien. En dag svimmade hon och blev överkörd av sin egen handkärre.

Eftersom systrarna i kompaniet trodde att hon var död började de förbereda hennes begravning. Bikupsflickorna älskar att berätta hur överraskade dessa goda systrar blev då Fanny öppnade sina ögon. Trots sina skador kämpade Fanny vidare och förenades senare med sin syster.

”Jag älskar att tänka på hur modigt det var av Fanny att lämna sin familj och att överleva”, säger Summer Burch. ”Hon var tuff.”

”Jag beundrar henne eftersom hon aldrig var negativ, även när saker och ting gick på tok”, säger Allison Engle.

På festivalens morgon visade Summer och Allison, tillsammans med de andra bikupsflickorna Miranda Decker, Kendra Dawson, Lyssa Abel och Jenna Abel prov på de egenskaper som de beundrar hos Fanny Fry. Dagen var blåsig, regnig och kall. Men de trotsade kylan med villiga hjärtan och glada anleten. Varje flicka stod på sin poster- ing, klädd i full pionjärdräkt, beredd att återge Fannys berättelse för alla och envar som ville lyssna. ■

HANDKÄRREHISTORIA

Här är lite bakgrund om handkärrepionjärerna:

- President Brigham Young uppmanade de sista dagars heliga att ta sig till Sion med handkärra eftersom

det var billigare än täckta vagnar och många fler heliga kunde företa färden.

- Allt som allt var det 10 handkärrekompanier, från 1856 till 1860.

- De heliga åkte tåg till Iowa City i Iowa. Efter att ha blivit utrustade gav sig 7 av de 10 handkärrekompanierna iväg från Iowa City. De andra utgick från Florence i Nebraska.

- De flesta handkärrepionjärerna var emigranter från Europa. De kom från England, Wales, Skottland, Irland, Danmark, Sverige, Norge, Schweiz och Italien.

- Förutom Willies och Martins handkärrekompanier (som gav sig iväg sent på året och fångades i tidiga snöstormar), drabbades handkärrekompanierna av relativt få dödsfall utmed leden.

- Även om handkärrepionjärerna utstod umbäranden var det många som behöll en stark tro. Priscilla M Evans i Bunkers kompani sade: "Människor gjorde sig lustiga över oss där vi gick och drog våra kärror, men vädret var fint och vägarna var utmärkta och även om jag var sjuk och vi var mycket trötta på kvällen, tyckte vi ändå att det var ett underbart sätt att bege sig till Sion." ■

Från LeRoy R Hafen och Ann W Hafen, Handcarts to Zion (1960).

i slutet", säger Skylar Hansen i Iowa Citys första församling.

Efter att ha fullgjort sträckan är Iowa Citys ungdomar nu närmare sin skatt, men de är ännu inte framme. Nästföljande dag är det lördag och det är en hel del arbete att utföra.

Uttrycka tacksamhet

Under 2006 ägnade sig medlemmarna i Iowa City i Iowa stav åt att betjäna de behövande överallt i området. Det var medlemmarnas sätt att tacka ett samhälle som hjälpte dessa tidiga heliga.

Idag fick ungdomarna sin chans att tjäna. Även om halv sju kändes tidigt så sade Marc Humbert från Iowa Citys första församling att vandringen föregående dag faktiskt gjorde det lättare för honom att gå upp och börja tjäna. "Att gå på leden hjälpte mig minnas vad som var viktigt", sade han, "och det var lätt att tjäna".

Marc var inte den ende som var mån om att tjäna. Trots ett ihållande regn kunde man tydligt se ungdomarnas entusiasm då de turades om med att besöka ålderdomshem, tvätta polisbilar, lasta matvaror i lokala härbärgen och städa upp en park.

Att utföra ett sådant tjänande var det minsta de kunde göra för att tacka en stad som hjälpte de tidiga heliga.

Handkärornas historia är min historia

Efter att ha gått hela fredagen och utfört tjänande på lördagen är ungdomarna glada över att det är söndag — att det är dags att på nära håll få lyssna på profeten. De unga männen och de unga kvinnorna sitter nu tillsammans med sin familj och är tacksamma över sin nya insikt om hur det är att dra handkärnor. President Gordon B Hinckleys ord inspirerar dem att bygga vidare på det arv av tro som handkärrepionjärerna lämnade efter sig. Han säger till dem: "Vi måste alltid se tillbaka på dem som betalade ett så fruktansvärt högt pris för att lägga grundvalarna till detta stora verk i de sista dagarna."

Pionjärerna som gav sig iväg från Iowa City 1856 skulle ha glatt sig över att höra om de nutida pionjärer som bor i Iowa City stav. Kanske skulle de ha inspirerats av modet hos dagens ungdomar som strävar efter att leva efter evangeliet i en sådan förvirrad värld.

Anna Shaner är en av dem som arbetar hårt på att vara ett rättfärdigt föredöme för sina

President
Gordon B
Hinckley talar
på en brasafton.
Tonåringarna
kände begeistring
över att lyssna till
profeten efter en
dag av samhälleligt
tjänande.

vänner och sin familj. Hennes tro ger henne den kraft hon behöver för att bevara en oföränderlig kurs. Hon säger: "Pionjärernas erfarenheter betyder mycket för mig eftersom de gjorde det för min skull. Det är min historia." ■

Tre sätt att bygga ett HELIGT HEM

Vardagliga aktiviteter i vårt hem skänker möjligheter att utöva kärlek, tjänande och lydnad och att samarbeta.

SHIRLEY R KLEIN

Universitetslektor vid Brigham Young University,

Att ta hand om sina hem var för pionjärerna ett tungt arbete under kärva yttre omständigheter. Beakta berättelsen om Ann Howell Burt. Hon emigrerade från Wales, gifte sig och bodde i en jordkula i norra Utah under sommaren 1863. Som ung mor var hon tvungen att arbeta hårt för att hålla ordning och se till familjens behov. Hon skrev i sin dagbok:

”För några dagar sedan dödade jag en skallerorm med en brödkavel då ormen kom krälade nerför trappan. Jag höll just på att laga kvällsmat och babyn var på golvet eller snarare på marken ... Jag blev hemskt rädd. ...

För några dagar sedan, medan jag höll flugor borta från babyns ansikte medan han sov ... upptäckte jag ... att en stor tarantel kröp mot barnet. Jag tog tag i kvasten, körde upp änden mot spindeln och när den hade satt sig på den ... kastade jag den snabbt i elden.”¹

Även om inte många av oss behöver oroa oss för tarantlar och ormar som invaderar våra hem så har ännu farligare inflytanden som hotar oss. Våra spindlar och ormar är av moraliskt slag och mycket bedrägliga. De utgörs av abort, förakt för hushållsarbete, svårigheter att ha gemensamma familjemåltider, mödrars och faders förändrade roller och äktenskapets upplösning genom skilsmässa, samboende och äktenskap mellan personer av samma kön. Det vore trevligt om vi kunde slå tillbaka dessa

inkräktare med hushållsredskap, men vi har förlorat många av våra kavlar och kvastar.

Familjelivets förfall

Idag är det normalt att höra unga kvinnor beskriva sina målsättningar inför framtiden i form av spännande karriärplaner. Dessa unga kvinnor vill troligen också bli husrör och mödrar, men idag verkar det mer lämpligt att först tillkännage målsättningar inom karriären. Även om vi sätter värde på dessa möjligheter för kvinnor, har moderskap och hemkunskap nästan helt försvunnit från vårt moderna samhälle som naturliga och uppskattade inriktningar för kvinnor.

Istället tycks budskapet vara att om mödrar har tillgång till moderna bekvämligheter som kan ta hand om deras hem och familj, så bör de känna sig fria att förverkliga sig själva. Hemmet anses ofta felaktigt som en plats som kvinnor behöver bryta sig loss ifrån. En del ideologier vill till och med få kvinnor att tro att plikter i hemmet begränsar deras fulla potential, och kvinnor och män frestas att ringakta de viktiga, vardagliga aspekterna av hemlivet — och sålunda går våra kavlar och kvastar förlorade.

Även om moderna bekvämligheter har befriat oss från en del av arbetet med att ta hand om ett hem, har de lett till en försämring av familjelivet. Vi frestas att ringakta värdet av vardagliga aktiviteter i hemmet, som att ha gemensamma måltider, och i processen går vi miste om viktiga möjligheter för enskild tillväxt och tillväxt i familjen. Författaren Cheryl Mendelson förklarar: ”När människor mer och mer vänder sig till utomstående institutioner för att få sina [vardagliga] behov tillgodosedda ... minskar

[våra] färdigheter och förväntningar, vilket leder till att hemmen får sämre möjligheter att tillgodose våra behov.”²

På en generalkonferens varnade president Spencer W Kimball (1895–1985): ”Många av de band som tidigare förstärkt och bevarat familjen är i dag upplösta. Den tid ska komma då endast de som har en djup och aktiv tro på familjen är i stånd att bevara sin familj bland den tilltagande ondskan runt omkring oss.”³

Skydda vårt hem och vår familj

Hur kan vi framgångsrikt försvara vårt hem mot denna ”tilltagande ondska” och gå fram emot våra eviga målsättningar?

För det första behöver vi återupptäcka och bevara hemmets heliga natur och dess avsikt. I kyrkans Bible Dictionary står det: ”Endast hemmet kan jämföras med templet i helighet.”⁴ Om vårt hem kan jämföras med templet, vad är det då med hemmet som gör det heligt? En ordbok definierar *helig* som ”tillhörande eller invigd till Gud, förtjänt av vördnad, avskild till eller invigd till en viss person, ett visst objekt eller syfte, [något] som inte får kränkas eller ringaktas, lämpligt skyddad mot till exempel våld eller intrång.”⁵

Tillämpa denna definition av helig på vardagliga aktiviteter i ditt hem som måltider, musik, rekreation, tvätt och skötsel av hem och trädgård. Vardagliga aktiviteter kan ha

ett högre syfte och får inte ringaktas. De ger oss möjligheter att utvecklas och utöva karaktärsdanande dygder och sedligt uppförande. Genom att utföra dessa alldagliga aktiviteter kan vi lära oss mer om moraliska sanningar och praktisera ärlighet, tålamod, kärlek och broderlig omtanke. Alldagligt arbete och rekreation i hemmet erbjuder rikligt med tillfällen för barn och vuxna att fatta beslut och inhämta lärdom av dem. Ett barn, en make eller till och med en rumskamrat kan till exempel välja att bidra till hemmet genom att se vad som behöver göras och göra det med glädje. Alternativet är att han eller hon väntar på att bli ombedd och därefter beklagar sig över olägenheten.

Vardagliga händelser i vårt hem kan verka så enkla att vi förbiser deras betydelse — liksom Israels barn när de hem-söktes av ormar. För att bli botade behövde de bara titta på en kopparorm på en påle (se 4 Mos 21:8–9), men eftersom det var så enkelt var det många som inte gjorde det.

”Emedan detta medel var så enkelt, eller så lätt, var det många, som omkommo.” (1 Nephi 17:41) Vardagliga aktiviteter i vårt hem kan tyckas enkla, men just på grund av att de är enkla, vanligt förekommande och upprepas erbjuder de viktiga tillfällen till uppbyggnad av enskilda och familjer.

För det andra behöver vi dagligen samlas vid matbordet. Idag tycker många det är lättare att själva ta sig en matbit i köket, äta i bilen, eller bege sig till närmaste restaurang för ett snabbt mål mat istället för att förbereda

Även det minsta barn kan känna sig värdefull genom någonting så alldagligt som att vika tvätt. Allteftersom uppgifternas svårighetsgrad ökar under årens lopp får barnen större tillit till sin förmåga att välja och göra sådant som är värdefullt.

en måltid och sitta ner tillsammans som familj.

Vad går vi miste om? Familjemåltider har ett flertal gynnsamma effekter. Forskning visar att familjemåltider hjälper barn att få ett bättre näringsintag,⁶ färre psykologiska problem och minskar risken för självdestruktivt beteende.⁷ Familjemåltider i en positiv miljö spelar också en viktig roll i att förhindra ohälsosamma viktkontrollerande vanor.⁸

De enkla handlingarna att förbereda en måltid och njuta av den tillsammans hjälper familjemedlemmarna att hålla sig nära varandra. Måltiden behöver inte vara minutiöst utarbetad för att skapa tid till samvaro och få en känsla för hur dagen har varit för varje person. Yttre störande element kan tas itu med så att betoningen ligger på att dela ut mat, samtala och umgås. Barnen lär sig att äta familjens mat istället för att göra individuella beställningar som på en restaurang. Den reguljära familjemåltiden ger barnen en känsla av trygghet eftersom de vet vad de kan förvänta sig i slutet av varje dag. Det är

också en tidpunkt för att uttrycka tacksamhet till Gud i bön för måltiden och andra välsignelser. Men det viktigaste är att rutinen med familjemåltider kan främja avslappnade diskussioner om evangeliet.

För det tredje behöver vi inse att familjeaktiviteter har timliga och andliga effekter.

Gud har endast gett oss andliga befallningar, inga timliga. (Se L&F 29:35.) *Timlig* innebär *tillfällig*, att något bara varar en tid. Hans befallningar är eviga. Vi kan tillämpa detta på vårt hem genom att inse att våra handlingar på jorden för med sig eviga konsekvenser. Våra handlingar formar den person vi blir nu och i livet häfter. Makar ska till exempel "älska och vårda sig om varandra och sina barn",⁹ de främjar utvecklandet av egenskaper som gör det möjligt för dem och deras barn att framåtskrida i evigheten.

Vi får livsbefrämjande undervisning i hemmet som bygger upp en stark karaktär. Familjeforskaren Enola Aird påminner oss om att vi i hemmet lär oss att arbeta och hur vi ska styra oss själva, vi lär oss att uppföra oss

och vara dygdiga, vi lär oss hur vi ska bli oberoende — eller inte.¹⁰ ”Utan föräldrars humanistiska arbete kan barn bli ganska smarta, välutbildade och framgångsrika, men så självviska, självcentrerade och hänsynslösa att de praktiskt taget är ociviliserade — oförmögna att leva i en känsla av gemenskap med andra.”¹¹

Om vi inser värdet av vardagligt liv så kan vi inse att även det minsta barn kan känna sig värdefull genom någonting så alldagligt som att vika tvätt. Små barn kan sortera strumpor, sortera färger, vika handdukar och få beröm för sina prestationer. Allteftersom uppgifternas svårighetsgrad ökar under årens lopp får barnen större tillit till sin förmåga att välja och göra sådant som är värdefullt.

Lyssa upp vårt hem

Familjeansvar ger möjligheter att praktisera hur man förvärvar ljus och sanning genom lydnad. Jesus Kristus är världens ljus. När vi följer honom och håller hans bud vandrar vi i hans ljus. Ju bättre efterföljare vi är desto mer ljus och sanning får vi. Vi kan vara en förebild i fråga om lydnad för våra barn genom att utföra våra ansvarsuppgifter. Genom att till exempel lära sig att regelbundet utföra vardagssysslor kan föräldrar och barn lära sig lydnad och noggrannhet i det lilla, i det som inte får så allvarliga följder. Då är de bättre förberedda att hålla buden och ingå heliga förbund.

Bland de viktiga grundläggande instruktioner som gavs när kyrkan organiserades var att man skulle ”fullgöra alla familjeplikter”. (L&F 20:47; 51) Tre år senare tillrättavisades några av de ledande bröderna i kyrkan för att ha försummat sina familjeplikter. (Se L&F 93:41–50.) Idag påminns vi på nytt om våra heliga familjeplikter i tillkännagivandet om familjen.

Vi betraktar ofta familjeplikter som familjebön, hemaf-ton och läsning i skrifterna, men vi bör också komma ihåg att aktiviteter som att ordna med mat och ta hand om kläder hjälper oss att utöva kärlek, tjänande, lydnad och samförstånd. Dessa enkla, vardagliga rutiner har stor makt i vårt liv.

Kan vi närma oss Herren i vardagen — genom familjemåltider och sund rekreation? Absolut. Hur mycket ljus vill vi ha? Herren lovade: ”Den som mottager ljus och förbliver i Gud får mera ljus” (L&F 50:24), och ”åt de trofasta skall

[jag] giva rad efter rad, bud efter bud, och med detta vill jag försöka och pröva eder.” (L&F 98:12)

Visa trofasthet i det lilla och det som är större ska tillfalla er. Tillfällen att lära och praktisera i hemmet är heliga, det är tillfällen att tillväxa andligen och närma sig Frälsaren. Denna tillväxtprocess är en livslång strävan och vår hemmiljö ger oss upprepade, ständiga möjligheter att öva på att bli gudalika personer och familjer. ■

Från ett tal under en brasafton den 5 april 2005 vid Brigham Young-universitetet.

SLUTNOTER

1. Sophy Valentine, *Biography of Ann Howell Burt* (1916), s 24–25.
2. *Home Comforts: The Art and Science of Keeping House* (1999), s 7–8.
3. ”Familjer kan vara eviga”, *Nordstjärnan*, apr 1981, s 5–6.
4. Bible Dictionary, ”Temple”, s 781.
5. *The World Book Dictionary* (1984), ”sacred”, s 1830.
6. Se Tami M Videon och Carolyn K Manning, ”Influences on Adolescent Eating Patterns: The Importance of Family Meals”, *Journal of Adolescent Health*, maj 2003, s 365–373.
7. Se Marla E Eisenberg, Rachel E Olson, Dianne Neumark-Sztainer, Mary Story och Linda H Bearinger, ”Correlations between Family Meals and Psychosocial Well-Being among Adolescents”, *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, aug 2004, s 792–796.
8. Se Dianne Neumark-Sztainer, Melanie Wall, Mary Story och Jayne A Fulkerson, ”Are Family Meal Patterns Associated with Disordered Eating Behaviors among Adolescents?”, *Journal of Adolescent Health*, nov 2004, s 350–359.
9. ”Familjen: Ett tillkännagivande för världen”, *Liabona*, okt 2004, s 49.
10. Se ”On Rekindling a Spirit of ‘Home Training’: A Mother’s Notes from the Front”, i *Taking Parenting Public: The Case for a New Social Movement*, red Sylvia A Hewlett, Nancy Rankin och Cornel West (2002), s 13–28.
11. ”On Rekindling”, s 19.

Denna, den största av alla tidsutdelningar

ÄLDSTE JEFFREY R HOLLAND

i de tolv apostlarnas kворum

Jag vill tala till er om den rädsla som råder i världen i dag och om några av de utmaningar vi möter. Sedan den 11 september 2001 har vi blivit mer skrämda och oroade av internationella händelser och den nästan allomfattande nya användningen av ordet *terror*. Jag vet att många av er har undrat i ert hjärta vad allt detta innebär i förhållande till världens undergång och ert liv i samband med detta. Många har frågat: "Är detta tiden för Frälsarens andra ankomst och allt det som profeterna sagt ska hända i samband med den händelsen?"

Faktum är att inte långt efter den 11 september frågade en missionär mig i all uppriktighet och fylld av tro: "Äldste Holland, är det här de sista dagarna?" Jag såg uppriktigheten i hans ansikte och något av rädsla i hans ögon. Jag sade: "Ja, äldste, vi är i de sista dagarna, men det är egentligen ingen nyhet. Frälsarens utlovade andra ankomst började med profeten Joseph Smiths första syn 1820. Vi kan vara säkra på att vi lever i de sista dagarna — i många, många år." Jag skakade vänligt hand med honom och lät honom gå. Han log, såg

lite lugnare ut efter att ha satt allt detta i sitt rätta sammanhang och höll sitt huvud lite högre när han gick.

Jag vill genast säga att jag *vet* vad den unge mannen egentligen frågade. Vad han egentligen menade var: "Kommer jag att hinna slutföra min mission? Är det någon idé att jag skaffar mig en utbildning? Kan jag hoppas på att hinna gifta mig? Har jag en framtid? Kommer jag att kunna vara lycklig?" Och jag säger samma sak till er som jag sade till honom: "Ja, absolut — på alla frågorna."

Vad gäller den faktiska tiden för Kristi segerrika offentliga ankomst och dess omskakande händelser, så vet jag inte när det kommer att ske. *Ingen* vet. Frälsaren sade att inte ens himlens änglar vet det. (Se Matteus 24:36.)

Vi bör vara uppmärksamma på tecknen och leva så trofast vi någonsin kan, och vi bör dela med oss av evangeliet till alla, så att välsignelserna och skydden kan vara tillgängliga för alla. Men vi får inte paralyseras bara för att vi en dag kommer att få uppleva denna händelse och andra händelser i samband med den. Vi får inte sluta leva vårt liv. Faktum är att vi borde

Gud förväntar sig att ni inte bara ska utbärda framtiden, han förväntar sig att ni omfamnar och formar framtiden — att ni älskar den och gläder er åt den och fröjdar er över era möjligheter.

Ovan, uppifrån:
Templet i Curitiba i
Brasilien, under kon-
struktion i december
2006. Templet i
Helsingfors, invigt
den 22 oktober 2006.
Templet i Nauvoo i
Illinois, invigt den 27
juni 2002. Idag finns
det 124 verk samma
tempel och 11 fler har
tillkännagivits eller
håller på att byggas.

leva mer fullständigt än någonsin tidigare. Vi lever trots allt i tidernas *fullbets* utdelning.

Ha tro, var inte rädda

Jag har bara två saker att säga till er som oroar er för framtiden. Jag säger det med kärlek och från hjärtat.

För det första får vi *aldrig* låta rädsla och räds-lans fader (Satan själv) avleda oss från vår tro och från att leva trofast. Varje person i varje tidsålder har behövt vandra i tro mot det som *alltid* har inneburit en grad av osäkerhet. Det ingår i planen. Var bara trofasta. Gud har kontrollen. Han vet vad ni heter och han vet vad ni behöver.

Tro på Herren Jesus Kristus — det är evangeliets första princip. Vi måste fortsätta framåt. Gud förväntar sig att ni har tillräckligt med tro och beslutsamhet och tillräckligt tillit till Honom, för att fortsätta gå, leva och glädja er. Han förväntar sig att ni inte bara ska uthärda framtiden, han förväntar sig att ni omfamnar och formar framtiden — att ni älskar den och gläder er åt den och fröjdar er över era möjligheter.

Gud väntar ivrigt på möjligheten att besvara era böner och uppfylla era drömmar, liksom han alltid har gjort. Men han kan inte göra det om ni inte ber och han kan det inte om ni inte drömmer. Kort sagt kan han inte göra det om ni inte tror.

Två skriftställen som skänker tröst

Här är två skriftställen, båda riktade till dem som lever under svåra tider.

Det första kommer från kapitel 101 i Läran och förbunden. Denna uppenbarelse kom när de heliga som samlats i Missouri utsattes för fruktansvärd förföljelse. Jag antar att det, när det var som värst, var den svåraste och

farligaste — mest "terrorfyllda" tiden om jag får kalla den så — som kyrkan dittills hade upplevt.

Ändå sade Herren till sitt folk under denna skrämmande tid:

"Därför vare edra hjärtan vid gott mod för Sions skull, ty allt kött är i mina händer. Varen lugna och veten att jag är Gud.

Sion skall inte flyttas från sitt rum, oaktat dess barn äro skingrade.

De som äro kvar och som äro renhjärtade skola återvända och komma till sina arvedelar — de och deras barn — sjungande sånger av evig glädje för att uppbygga Sions öde platser; och allt detta på det profetiorna må uppfyllas." (L&F 101:16–19)

Så låt era hjärtan vara vid gott mod för Sions skull. Och kom ihåg den mest grundläggande definitionen vi har fått av Sion: det är "de renhjärtade". (L&F 97:21) Om ni är villiga att hålla ert hjärta rent kommer ni och era barn och barnbarn att sjunga sånger av evig glädje medan ni bygger upp Sion — och ni kommer inte att flyttas från ert rum.

Det andra skriftstället jag vill citera är de ord som Frälsaren sade till sina lärjungar strax innan korsfästelsen, i en tid när de ställdes inför rädsla, förvirring och förföljelse. I sitt sista gemensamma råd till dem i jordelivet sade han: "Detta har jag talat till er, för att ni skall ha frid i mig. I världen får ni lida, men var vid gott mod. Jag har övervunnit världen." (Joh 16:33)

Så, i en värld av prövningar, låt oss komma ihåg vår tro. Låt oss minnas de *andra* löftena och profetiorna som getts, alla dem som uppmuntrar oss, och låt oss leva livet mer till fullo, på ett djärvare och modigare sätt än någonsin tidigare.

Kristus har övervunnit världen och stakat ut en rak väg för oss. Han har sagt till oss i vår

För mer än 2000 år sedan fanns det ett enda tempel i Gamla världen och två eller tre tempel i Mormons boks historia, men idag lever vi i en tid där tempel skjuter upp så snabbt att vi knappt kan hålla räkningen på dem!

tid: "Omgjorden edra länder och varen redo. Se, riket är edert, och fienden skall icke få överhanden." (L&F 38:9)

Tre profetiska citat

Detta leder vidare till det andra jag vill säga om den tid vi lever i. Vi står på jordelivets scen under den största evangelieutdelningen som mänskligheten någonsin fått och vi behöver göra det bästa vi kan av det.

Följande är ett av mina favoritcitat från profeten Joseph Smith (1805–1844): "Uppbyggandet av Sion är ett ämne som intresserat Guds folk i alla tider. Det är ett ämne som profeter, präster och kungar har uppehållit sig vid med särskilt intresse. De har med glädjefull förväntan sett fram emot den dag i vilken vi nu lever, och eldade av himmelsk och fröjdefull förväntan har de sjungit och skrivit och profeterat om denna vår dag ... Vi är det gynnade folk som Gud har [utvalt] till att frambringa de sista dagarnas härlighet."¹

Lägg märke till denna liknande försäkran från president

Wilford Woodruff (1807–1898): "Den Allsmäktige har hand om sitt folk. Vi kommer att få alla de uppenbarelser vi behöver om vi endast vill göra vår plikt och lyda Guds bud ... Medan jag ... lever vill jag göra min plikt. Jag vill att de heliga ska göra sin plikt ... Deras ansvar är stort och mäktigt. Guds ögon och alla heliga profeter iakttar oss. Detta är den stora utdelning som det har talats om ända sedan världen blev till. Vi har samlats tillsammans ... genom Guds kraft och bud. Vi utför Guds verk ... Må vi utföra vår mission."²

Till sist, den här gången från president Gordon B Hinckley, vår nutida profet som leder oss genom vår tidsålders svåra tid: "Vi i denna generation är kulmen av allt som varit tidigare. Det är inte tillräckligt att bara vara känd som medlem i denna kyrka. Vi har ett allvarligt ansvar. Låt oss inse det och ta itu med det.

Vi måste leva som Kristi sanna efterföljare, med kristlig kärlek mot alla, återgälda ont med gott, undervisa om Herrens väg genom vårt exempel och fullborda det omfattande arbete han givit oss.

Må vi leva värdiga den strålande gåva av ljus och kunskap och evig sanning som har kommit till oss genom det förflutnas alla svårigheter. Av någon anledning, bland alla som har vandrat på jorden, valdes vi ut för denna unika och anmärkningsvärda tid. Var tacksamma, och framför allt trofasta.”³

Under en representativ tidsperiod lade inte våra profeter fokus på de terrorfyllda tider de levde i eller på de hotfulla delarna av de sista dagarna som vi lever i. De talade istället om möjligheterna och välsignelserna, och framför allt ansvaret att ta tillvara de privilegier vi fått i denna den största av alla tidsutdelningar. Jag älskar delen av citatet från profeten Joseph Smith där han säger att tidigare profeter, präster och kungar ”med glädjefull förväntan [har] sett fram emot den dag i vilken vi nu lever, och ... sjungit och skrivit och profeterat om denna vår dag”. Vad var de så glada över? Jag försäkrar er att de inte var fokuserade på terror eller tragedier. President Woodruffs ord löd:

”Guds ögon och alla heliga profeter iakttar oss. Detta är den *stora*

utdelning som det har talats om ända sedan världen blev till.” Låt mig upprepa president Hinckleys ord: ”Genom det förflutnas alla svårigheter valdes vi av någon anledning ut för denna unika och anmärkningsvärda tid bland alla som har vandrat på jorden. Var tacksamma, och framför allt, var trofasta.”

Jag vet inte hur detta får er att känna er, men för mig försvinner plötsligt all min onödiga oro inför den tid vi lever i, och jag ödmjukas och hänförs andligen, motiverad av de möjligheter vi har fått. Gud vakar över sin värld, sin kyrka, sina ledare och han vakar definitivt över er. Låt oss bara se till att vi är de ”renhjärtade” och att vi *är* trofasta. Då väntar er stora välsignelser. Då kommer era barn och barnbarn verkligen att vara lyckligt lottade.

Tänk på den hjälp vi har fått med att sprida evangeliets ljus till en förmörkad värld. Vi har omkring 53 000 missionärer — utan tvekan långt fler idag än under någon annan tidsålder. Och det antalet upprepas *varannat år* av dem som ersätter föregångarna! Men vi behöver ännu fler.

För mer än 2000 år sedan fanns det ett enda tempel i Gamla världen och två eller tre tempel i Mormons boks historia, men idag lever vi i en tid där tempel skjuter upp så snabbt att vi knappt kan hålla räkningen på dem!

Lägg därtill underverket med datorer som hjälper oss att nedteckna vår släkthistoria och systematiskt utföra frälsande förrättningar för våra döda. Lägg därtill moderna fortskaffningsmedel som gör det möjligt för generalauktoriteterna att resa

jorden runt och personligen vittna om Herren för alla heliga i alla länder. Och tänk på att dit vi inte kan komma kan vi idag

”sända”, som skrifterna säger. (Se L&F 84:62.)

Och tänk på *all* utbildning, vetenskap, teknologi, kommunikation, transport, medicin, näringslära och uppenbarelse som omger oss. Vi börjar då förstå vad ängeln Moroni menade när han upprepade gånger citerade Gamla testamentets profet Joel och sade till pojkprofe-

I de sista dagarna kommer Gud att utgjuta sin Ande över ”allt kött” och hela mänskligheten kommer att välsignas med ljus inom alla kunskapsområden som en del av återställelsen av Jesu Kristi evangelium.

ten Joseph Smith att Gud i de sista dagarna skulle utgjuta sin Ande över *”allt kött”* och att hela mänskligheten skulle välsignas med ljus inom alla kunskapsområden som en del av Jesu Kristi evangeliums återställelse. (Joel 2:28; kursivering tillagd; se också JS skrifter 2:41.)

När vi tänker på alla dessa välsignelser som vi har fått i vår tidsutdelning stannar vi upp för att säga till vår Fader i himlen: ”O *store* Gud.”⁴

En bröllopsfest

Låt mig lägga till något till detta sätt att se på vår tidsutdelning. Eftersom vi lever i den sista och största av alla tidsutdelningar, eftersom allt slutligen kommer att kulminera och uppfyllas i vår tid, är det därför ett särskilt, mycket specifikt ansvar som vilar på oss i kyrkan idag som inte har vilat på kyrkans medlemmar på riktigt samma sätt under någon tid tidigare. *Vi har ansvaret att förbereda Guds Lamms kyrka för att ta emot Guds Lamm* — när han kommer personligen, i triumfartad härlighet, för att ta på sig sin tusenåriga roll som herrarnas Herre och konungarnas Konung.

Vi har ansvaret som kyrka och som enskilda

medlemmar i denna kyrka, att leva värdigt så att Kristus kan komma till oss, att leva värdigt så att han kan hälsa oss välkomna, och så att han kan acceptera och ta emot oss och ta oss till sig. Det liv vi uppvisar för Honom under den heliga stunden *måste* vara värdigt Honom!

Som skrifterna uttrycker det är det vi, av alla som har levt, som har fått ansvaret att förbereda bruden (kyrkan) för brudgummen (Frälsaren) och som måste vara värdiga en inbjudan till bröllopsfesten. (Se Matteus 22:2–14; 25:1–12; L&F 88:92, 96.)

Så när jag bortser från min rädsla inför framtiden så fylls jag av en överväldigande känsla av ansvar att förbereda mig (och, i den utsträckning jag kan, hjälpa kyrkans medlemmar att förbereda sig) för denna sedan länge profeterade dag, för den dagen när vi kommer att presentera kyrkan för Honom vars kyrka det är.

Jag vet inte när den dagen kommer. Jag vet inte vilka som kommer att vara närvarande för att uppleva den. Men detta *vet* jag: När Kristus kommer så *måste* medlemmarna i hans kyrka se ut och handla som medlemmar i hans kyrka *bör* se ut och handla, om vi ska vara antagliga för honom. Vi måste utföra hans verk och vi måste leva efter hans undervisning. Han måste genast och med lätthet kunna se att vi verkligen är hans lärjungar.

Säkerligen är det därför som president Hinckley sade: ”Det är inte tillräckligt [för oss, för er eller för mig, *idag*, i vår tid] att bara vara känd som medlem i denna kyrka ... Vi måste leva som Kristi sanna efterföljare.” Detta är de *sista dagarna* och ni och jag måste vara de bästa sista dagars *beliga* vi kan vara.

Var förtröstansfulla

Finns det en lycklig framtid för er och era efterkommande i dessa sista dagar? Ja,

Bland den kunskap och den teknologi som är till välsignelse för människosläktet i dessa sista dagar har vi forskning inom DNA, hjälp av datorer inom släktforskning och avancerad medicinsk behandling.

**För att vara de bästa
sista dagars heliga vi
kan måste vi utföra
Herrens verk — bygga
starka familjer, stärka
den personliga
andligheten och tjäna
andra.**

absolut! Kommer det att vara svåra tider när de sista dagarnas dystra varningar och profetior uppfylls? Naturligtvis. Kommer de som bygger på Kristi klippa att kunna stå emot stormen, haglet och de mäktiga pilarna i virvelvinden? Det vet ni att de kommer att göra. Ni har fått veta det från en säker källa. Ni har hans ord på det! "Den klippa, varpå I ären byggda, är en säker grundval på vilken människorna, om de bygga därpå, icke kunna misslyckas." (Helaman 5:12)

Jag ger er min kärlek och mitt vittnesbörd om att Gud inte bara lever, utan att han också älskar oss. Han älskar *dig*. Allt han gör är för vårt bästa och för att skydda oss. Det finns ondska och sorg i världen, men hos honom finns ingen ondska eller fara. Han är vår Fader — en fullkomlig far — och han kommer att skydda oss från stormen.

Jag vittnar inte endast om att Jesus är Kristus, Guds helige och enfödde Son, utan också om att han lever, att han älskar oss och att vi, genom styrkan och förtjänsten i hans försoningsoffer, också kan leva för evigt.

Detta är Guds kyrka och rike på jorden. Sanningen är återställd. Lev med tillförsikt, optimism, tro och hängivenhet. Möt livets svårigheter med allvar, men inte med rädsla eller missmod. Känn de heligas glädje i de sista dagarna — aldrig förlamande oro eller destruktiv hopplöshet.

"Frukta därför icke, du lilla hjord ... Vänden alla edra tankar till [Kristus], tvivlen icke, frukten icke."
(L&F 6:34, 36)

"I ... haven ännu icke förstått, huru stora välsignelser Fadern håller ... i beredskap åt eder ... Varen ... vid gott mod ... Eder tillhör riket och dess välsignelser äro

När Kristus kommer så måste medlemmarna i hans kyrka se ut och handla som medlemmar i hans kyrka bör se ut och handla, om vi ska vara antagliga för honom.

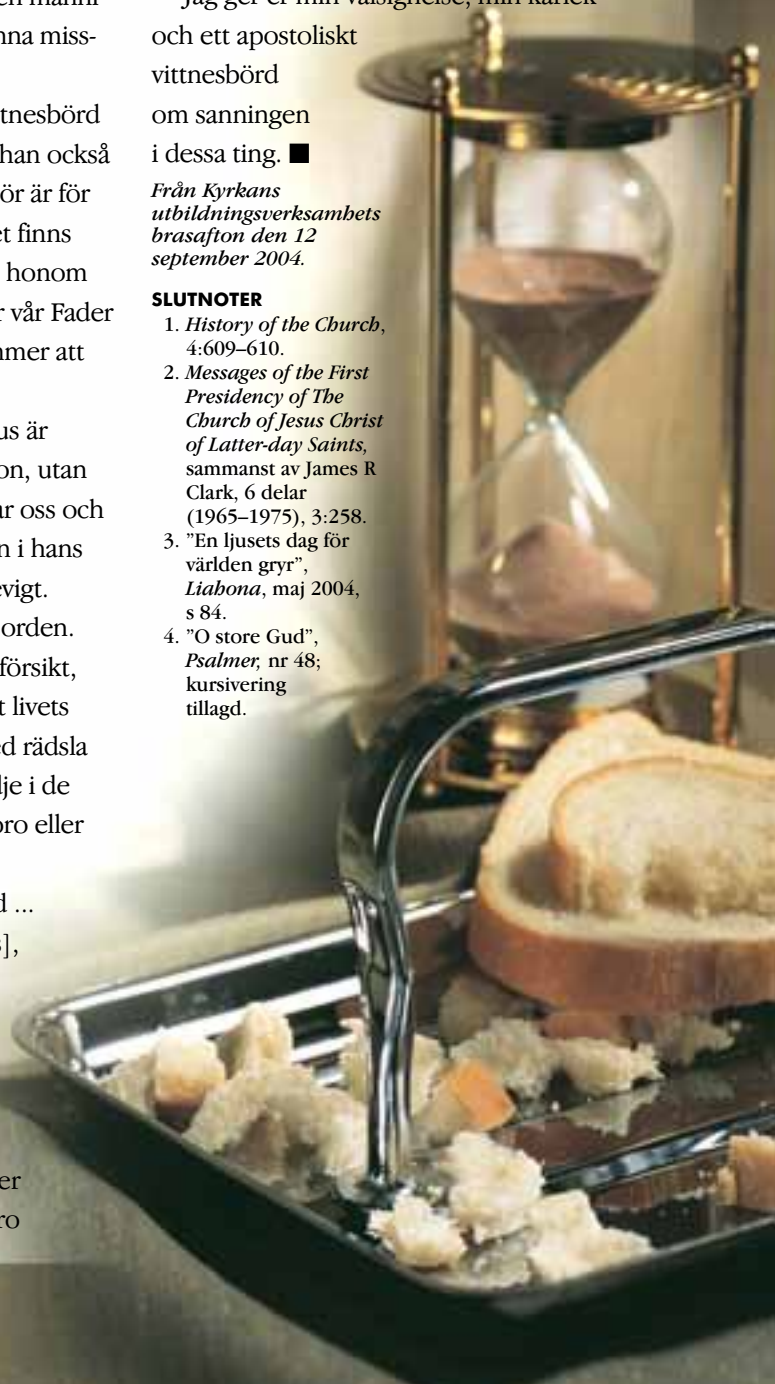
edra. Evighetens skatter äro ock edra."
(L&F 78:17–18)

Jag ger er min välsignelse, min kärlek och ett apostoliskt vittnesbörd om sanningen i dessa ting. ■

Från Kyrkans utbildningsverksamhets brasafton den 12 september 2004.

SLUTNOTER

1. *History of the Church*, 4:609–610.
2. *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, sammanst av James R Clark, 6 delar (1965–1975), 3:258.
3. "En ljusets dag för världen gryr", *Liabona*, maj 2004, s 84.
4. "O store Gud", *Psalmer*, nr 48; kursivering tillagd.

Bli ett medel i Guds händer genom att utöva helighet

Välj under bön ut och läs från det bär budskapet de skriftställen och lärdomar som tillgodoser behoven hos de syst-rar som ni besöker. Berätta om era erfarenheter och bär vittnesbörd. Inbjud dem ni under-visar att göra detsamma.

Vad menas med att utöva helighet?

President James E Faust, andre rådgivare i första presidentskapet:

"Helighet är själens styrka. Den kommer genom tro och genom lydnad mot Guds lagar och förordningar. Sedan renar Gud hjärtat genom tro, och hjärtat renas från det som är vanvördigt och ovärdigt. När helighet uppnås genom underkastelse under Guds vilja, vet vi intuitivt vad som är fel ...

Vi bör komma till templet bland annat för att skydda vår egen och vår familjs helighet.

Förutom templet är det en annan plats på jorden som borde vara helig — vårt hem ...

Må Herren välsigna oss var och en i vårt speciella ansvar att helga oss åt Herren genom att stå på heliga platser. Det är där vi finner det andliga skydd som vi behöver för oss själva

och våra familjer." ("Stå på heliga platser", *Liabona*, maj 2005, s 62, 67, 68)

Äldste Dieter F Uchtdorf i de tolv apostlarnas kvorum: "Att utveckla kristuslika egenskaper i vårt liv är ingen lätt uppgift ...

Kontrollen av hur vi klarar det sker då kristuslika egenskaper behöver bli synliga i vårt liv — som man eller hustru, som far eller mor, som son eller dotter, i våra vänskapsförhållanden, på vårt arbete, i våra affärer och när vi kopplar av. Vi kan se vår tillväxt, och det kan

även de runt omkring oss, när vi gradvis tillväxer och 'vandrar i helighet inför [honom]'.

(Se L&F 43:9.)"

("Kristuslika egenskaper — vinden under våra vingar", *Liabona*, nov 2005, s 102)

Hur kan jag utöva helighet och vara ett medel i Guds händer?

Kathleen H Hughes, första rådgivare i Hjälpföreningens generalpresidentskap: "Vilka av oss längtar inte

efter att bli omhuldade, vakade över, tröstade och få kunskap om det som hör Gud till? Hur sker det? En vänlighet, ett kärleksfullt ord, en omtänksam handling, en villig hand åt gången. Men mitt budskap riktar sig inte till dem som får ta emot sådan vänlighet, utan till alla oss som måste utöva sådan helighet varje dag. För att bli lika Jesus Kristus, lärde profeten Joseph, 'måste ni utvidga er själ gentemot andra'." ("Så att vi alla kan sitta ned i himlen tillsammans", *Liabona*, nov 2005, s 110)

Bonnie D Parkin,

Hjälpföreningens generalpresident:

"Förbund — eller bindande löften mellan oss och vår himmelske Fader — är nödvändiga för vår eviga utveckling. Steg för steg lär han oss att bli som honom genom att engagera oss i hans verk. Vid dopet ingår vi förbund att älska honom av allt vårt hjärta och att älska våra systrar och bröder som oss själva. I templet ingår vi ytterligare förbund att vara lydiga, osjälviska, trofasta, hederliga, barmhärtiga. Vi ingår förbund att göra uppoffringar och helga allt vi har ...

Herren har kallat oss att göra allt vi gör med "heligt hjärta". [L&F 46:7] Och helighet är en följd av att leva enligt förbunden ... Helighet frammanar orden: 'Här är jag, sänd mig.'" ("Med heligt hjärta", *Liabona*, nov 2002, s 103, 105) ■

MÄSTARENS

Liknelser

Jesus undervisade i liknelser för att dölja deras betydelse. På detta sätt fick de som lyssnade till liknelsens religiösa sanningar kunskap i förhållande till sin tro och intelligens.

© PROVIDENCE COLLECTION

Ovan: Liknelsen om talenterna, av Henry Coller. "Hans herre svarade honom [som grävt ner sin talent]: Du onde och late tjänare ...

Ta därför ifrån honom talenten."
(Matt 25:26, 28; se v 14–30.)

Till vänster: Liknelsen om såningsmannen, av George Soper.

"En såningsman gick ut för att så.

Och när han sådde, föll en del vid vägen ...

En del föll på stenig mark ...

En del föll bland tistlar ...

Men en del föll i god jord."

(Matt 13:3-5, 7-8; se v 3-23.)

Ovan: Det återfunna fåret räddas, av Minerva K Teichert.

"Om någon av er har hundra får och förlorar ett, lämnar han då inte de nittionio i öknen och går och söker efter det förlorade tills han hittar det?

Och när han har funnit det, blir han glad och lägger det på sina axlar:

När han sedan kommer hem, samlar

han sina vänner och grannar och säger till dem: Gläd er med mig! Jag har funnit mitt får som jag hade förlorat.

Jag säger er: På samma sätt blir det glädje i himlen över en enda syndare som omvänder sig — inte över nittionio rättfärdiga som ingen omvändelse behöver." (Luk 15:4-7)

Ovan: Fem av dem var förståndiga, av Walter Rane.

"Då skall himmelriket liknas vid tio jungfrur som tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen.

Fem av dem var oförståndiga och fem var förståndiga.

De oförståndiga tog sina lampor men tog ingen olja med sig.

De förståndiga tog olja i kärlen tillsammans med sina lampor ...

Vid midnatt hördes ett rop: Se, brudgummen kommer! Gå ut och möt honom ...

De oförståndiga sade till de förståndiga: Ge oss av er olja! ...

De förståndiga svarade: Den räcker kanske inte både för oss och för er." (Matt 25:1–4, 6, 8, 9, se v 1–13.)

Till höger: Fienden sår ogräs, av James Tissot. "Himmelriket är likt en man som sådde god säd i sin åker.

Men då folket sov, kom hans ovän och sådde ogräs mitt ibland vetet ...

När nu säden sköt upp och gick i ax, visade sig också ogräset.

Då gick tjänarna till sin herre och sade: Herre, visst sådde du god säd i din åker? ...

Han svarade: En ovän har gjort det[ta] ...

Låt båda växa tillsammans fram till skörden ... Samla först ibop ogräset ... som skall brännas upp, men vetet skall ni samla in i min loge." (Matt 13:24–25, 26–27, 28, 30)

Till höger: Farisén och publikanen, av Robert T Barrett.

"Farisén stod och bad för sig själv: Gud, jag tackar dig för att jag inte är som andra människor, rånare, brottslingar, äktenskapsbrytare, eller som den där publikanen ...

Publikanen stod långt borta och

vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog sig för bröstet och bad: Gud, var nådig mot mig, syndare.

Jag säger er: Han gick hem rättfärdig, inte den andre. Ty var och en som uppböjer sig skall bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig skall bli uppbörd." (Luk 18:10–11, 13–14; se v 9–14.)

Ovan: Den barmhärtige samariten, av Gustave Doré. *"En samarit som färdades samma väg kom också dit. När han såg mannen, förbarmades han över honom.*

Han gick fram till honom, bällde olja och vin i hans sår och förband dem. Sedan lyfte han upp honom på sin åsna, förde honom till ett värdshus och skötte om honom." (Luk 10:33–34; se v 25–37.)

Till vänster: Den återfunne sonen, av Clark Kelley Price. *"Och [den slösaktige sonen] stod upp och gick till sin far. Medan han ännu var långt borta, fick hans far se honom och förbarmade sig över honom. Fadern skyndade emot honom, föll honom om halsen och kysste honom." (Luk 15:20; se v 11–32.) ■*

vulgär

intelligent

Ditt tal avslöjar dig

Dina ord kan klassificera och kategorisera dig.

ÄLDSTE L TOM PERRY
i de tolv apostlarnas kворum

En av de framstående personerna i Nya testamentet som jag alltid känt en speciell fascination inför är Petrus. Petrus behövde verkligen kämpa för att övervinna det som hör denna världen till och förbereda sig på att vara ett vittne om och undervisa om Jesu Kristi evangelium. Det finns en intressant lärdom att inhämta i förhållandet mellan Frälsaren och Petrus under de sista timmarna före Frälsarens rättegång och korsfästelse.

"Jesus sade till honom: 'Amen säger jag

dig: Denna natt, innan tuppen gal, skall du tre gånger förneka mig.'

Petrus svarade honom: 'Om jag än måste dö med dig, skall jag aldrig förneka dig.'" (Matt 26:34-35)

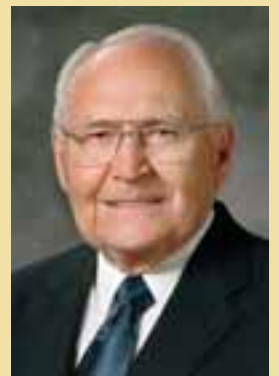
Vårt tal avslöjar vilka vi är

Därefter kom de ödesdigra timmar då Petrus undlät att identifiera sig med Frälsaren, men hans kärlek till honom gjorde ändå att han ville vara närvarande vid dessa rättegångar för att se vad som hände.

"Petrus satt ute på gården. En tjänsteflicka kom då fram till honom och sade: 'Du var också tillsammans med Jesus från Galileen.'

Men han nekade inför alla och sade: 'Jag vet inte vad du menar.'

När han sedan gick

känslig

omtänksam

oförskämd

Petrus sätt att tala avslöjade vem han var och var han vuxit upp. Hur vi talar återspeglar vilken slags person vi är, röjer vår bakgrund och vår livsstil. Det beskriver våra tankar lika väl som våra inre känslor.

ut i porten, fick en annan tjänsteflicka se honom, och hon sade till dem som var där: 'Den där mannen var tillsammans med Jesus från Nasaret.'

Han nekade igen och svor på det: 'Jag känner inte den mannen.'

Strax därefter kom de som stod där fram till Petrus och sade: 'Visst är du också en av dem. Ditt uttal avslöjar dig.'

Då började han förbanna och svära: 'Jag känner inte den mannen.' Och strax gol tuppen.

Då kom Petrus ihåg det ord som Jesus hade sagt: 'Innan tuppen gal, skall du tre gånger förneka mig.' Och han gick ut och grät bittert." (Matt 26:69–75)

På samma sätt som ett passfoto, en signatur eller ett fingeravtryck kan identifiera en person så avslöjade Petrus sätt att tala vem

han var och var han vuxit upp. Lika säkert blir *du* klassificerad och placerad i en särskild kategori av dem som hör vad du säger. Hur vi talar återspeglar vilken slags person vi är, röjer vår bakgrund och vår livsstil. Det beskriver både våra tankar och våra inre känslor.

Ett chockerande ord

Idag, troligen mer än i någon annan tidperiod, stöter vi ofta på gudlöst tal och vulgaritet. Jag har haft en speciell erfarenhet i mitt liv som visade mig hur man genom att använda fel ord kan chockera dem som inte förväntar sig att höra någonting sådant från ens läppar. Jag befann mig i ett träningsläger för den amerikanska marinsoldatkåren under andra världskriget. Naturligtvis var inte språket bland mina kamrater i marinkåren av ett sådant slag som man skulle vilja upprepa. Eftersom jag var en nyligen återvänd missionär beslutade jag mig för att hålla mitt språk ovanför den nivå som de använde sig av. Jag försökte ständigt låta bli att uttala till och med de enklaste och vanligaste svärorden.

En dag befann vi oss på skjutbanan för att utföra vårt slutliga skytteprov. Jag hade gjort bra ifrån mig från 90, 180 och 275 meters håll. Nu befann vi oss 450 meter bort. Allt jag behövde var en hyfsad poäng — bara träffa målet utan att ens behövs träffa mitten av tavlan — och jag skulle få utmärkelsen "Expert Rifleman". Vi hade en stark önskan att utmärka oss som toppskyttepluton. Jag spände mig på min stående position 450 meter bort och när jag sköt mitt första skott slog geväret mot skuldran. Naturligtvis viftade man med flaggan — jag hade missat målet. Och dessutom missade jag möjligheten att bli kallad "Expert Rifleman".

Ut från min mun kom ett litet vulgärt ord

som jag hade beslutat mig för att aldrig använda. Till min bestörtning och förtret slutade plötsligt hela raden att skjuta och alla vände sig om och tittade på mig med vidöppnen mun. Vilken annan marinsoldat som helst som hade skjutit från denna position den dagen kunde ha använt det ordet jag använde utan att någon skulle ha lagt märke till det. Men eftersom jag hade beslutat mig för att överföra missionsfältets regler till marinkåren blev alla chockerade när jag glömde vem jag var.

Frälsaren själv undervisade oss om vårt tal. Han sade: ”Det som kommer in i munnen gör inte människan oren. Men det som går ut ur munnen, det orenar henne.” (Matt 15:11)

Många gånger när vi försöker avstå från olämpligt tal så finner vi ersättningsord. Ibland påminner de så starkt om vulgära uttryck att alla troligen vet att vi ersätter ord och att vi egentligen inte har förbättrat vårt ordförråd.

Jag har ibland blivit bestört när jag har hört återvända missionärer tala på sakramentsmötet. Jag har hört ord, uttryck eller meningar som de har snappat upp på missionsfältet vilka verkligen varit ersättningsord för vulgariteter, vilket visade deras oförmåga att behärska ett lämpligt ordförråd och att förmedla ett korrekt intryck av vad de hade gjort på sin mission.

Hur man kan vårda sitt tal

Till var och en som brukar använda sig av svordomar eller vulgaritet, och skulle vilja vänja sig av med det, får jag ge detta förslag?

1. Fatta beslutet att avlägsna sådana ord från ditt ordförråd.
2. Om du av misstag uttalar ett svärord eller ersättningsord, gör då en mental rekonstruktion av meningen utan att använda det oanständiga ordet eller ersättningsordet.
3. Upprepa den nya meningen högt.

Så småningom kommer du att utveckla vanan att tala på ett vårdat sätt.

Jag tror att de instruktioner som Paulus gav de heliga i Efesus kan vara av värde för oss alla:

”Låt inget oanständigt tal komma över era läppar, tala bara det som är gott och blir till välsignelse där sådan behövs, så att det blir till glädje för dem som hör på.

Bedröva inte Guds helige Ande, som ni har fått som ett sigill för förlossningens dag.” (Ef 4:29–30)

Våga tala på ett rent och välvårdat sätt. Förbättra ditt ordförråd — det placerar dig bland dem som befinner sig i tjänsten för Herren.

Frälsaren lärde: ”En god människa bär fram det som är gott ur sitt hjärtas goda förråd, och en ond människa bär fram det som är ont ur sitt hjärtas onda förråd. Ty vad hjärtat är fullt av, det talar munnen.” (Luk 6:45)

Må din mun tala utifrån det överflöd av gott som finns i ditt hjärta är min bön för er alla. ■

SÖK SKYDD

"Den ursäkt som ges är att [pornografi] är svår att undvika, att den är lättåtkomlig och att det inte går att komma undan. Anta att en storm rasar och vindarna ylar och snön viner i ansiktet på dig. Du kan inte bejda den. Men du kan klä på dig ordentligt och söka skydd, och då kan stormen inte skada dig."

President Gordon B. Hinckley,
"Det tragiska onda bland oss",
Liahona, nov 2004, s 61.

Min kamp med pornografi

ANONYM

Jag var tio år när jag för första gången råkade ut för pornografi. Jag var i en äldre väns hem och vi tittade på teve. Han slog på datorn och sade att han hade någonting att visa mig. När jag frågade vad det var sade han: "Heta bilder på flickor." Jag talade om för honom att det var emot min religion att titta på sådant, men han sade: "Det menar du inte. Alla tittar på det här — det är naturligt." Jag vägrade att titta på det och gick därifrån.

Två år senare var jag åter i min väns hus. Skillnaden den här gången var att jag lät nyfikenhet och frestelse få grepp om mig, och jag gick med på att titta på det som han hade att visa mig. Det var det största misstaget i mitt liv. Jag önskar varje dag att jag inte hade börjat gå längs den vägen.

Jag fortsatte att titta på pornografi på min hemdator. Den var på en avskild plats, men om någon kom på mig sade jag att det var ett popup-fönster eller ursäktade mig på något annat sätt. Under nästkommande år tystade jag ner mitt dåliga samvete och jag försökte inte ens sluta titta på pornografi. Jag övertygade mig om att det var naturligt och ignorerade alla råd från kyrkan som sade något annat. Jag insåg det inte först, men jag hade

blivit en missbrukare av pornografi. Mitt sätt att titta på flickor började förändras och jag skämdes över mina tankar.

På en ungdomskonferens talade min stavs-president till oss om att unga män blir ovärdiga att utöva prästadömet genom att titta på pornografi. Hans tal övertygade mig om att jag behövde sluta. Först trodde jag att jag själv kunde klara av det. Jag ville inte berätta det för biskopen eftersom jag inte ville att han skulle döma mig för det jag gjorde. Istället beslutade jag mig för att inte titta på det något mer. Olyckligtvis varade aldrig mina beslut länge. Jag lovade mig själv att varje gång var sista gången, men missbruket var så ingrott i mig att jag fann mig själv tittande på det om och om igen.

Många andra synder blev följderna av denna synd. Jag fortsatte att gå till kyrkan men var inte uppmärksam. Jag lät Satan få kontroll över mitt liv och gick miste om Andens inflytande. Jag ljög i seminariet om vad jag hade läst i skrifterna. Jag ljög om vad jag utträttat i scouterna. Jag fuskade till och med i skolan. Jag blev allting som jag hade fått lära mig att jag inte skulle bli.

Fem år fortskred medan jag försökte övervinna mitt missbruk med bön och

Hur mycket jag än försökte slita mig loss från mitt missbruk så förlorade jag kampen. Slutligen lärde jag mig att jag inte kunde klara av det själv.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Bästa försvaret mot pornografi är att undvika den. Följande förslag förhindrar dig från att ta det första steget mot missbruk och alla problem som hör samman därmed:

- Många som kämpar med pornografi introducerades till den genom en vän. Om någon erbjuder sig att visa pornografi så gå omedelbart därifrån. Var noga med vilka människor du umgås med.
- Ha modet att stänga av all media där man visar eller talar om omoral, oavsett vilken åldersgräns de fått.
- Placera TV-apparater och datorer på öppna platser i hemmet. Använd inte datorn när du är ensam hemma.
- Förvissa dig om att den dator du använder till Internet har ett filter som blockerar pornografiska webbsidor. Sök skydd mot pornografins storm. (Se citatet av president Hinckley på sidan 34.)
- Öppna aldrig ett e-postmeddelande från någon som du inte känner. Om du av en tillfällighet råkar ut för pornografi på webben så stäng omedelbart av datorn och berätta om det för en vuxen.
- Lyssna till den Helige Andens maningar. Han varnar dig när du befinner dig i en farlig situation.

ÅTERHÄMTNING

Om du är fångad i pornografins snara måste du omvända dig *och* övervinna missbruket. Arbeta på din omvändelse med hjälp av din biskop eller grenspresident. LDS Family Services ger följande förslag på hur man återhämtar sig från ett missbruk:

- *Upphör med att ursäktas dig.* Du måste sluta med att rättfärdiga ditt missbruk.
- *Avbryt missbrukets kretslopp.* Förhindra följande missbrukskretslopp från att upprepa sig själv:

Fas 1: Upptagenhet — dröja kvar vid mentala bilder som är sexuellt stimulerande.

Fas 2: Ritualisering — engagera sig i rutiner som leder till användning av pornografi.

Fas 3: Titta på eller använda pornografi.

Fas 4: Förtvivlan.

Du kan övervinna frestelsen att titta på pornografi genom att bryta kretsloppet vid vilken som helst av de fyra punkterna. Här är några sätt varpå man förhindrar en fas från att leda till nästa:

1. Kontrollera dina tankar och önsningar. Använd tro, fasta, bön och skriftstudier för att övervinna onära tankar. Ersätt ovärdiga tankar närhelst de får tillträde till ditt sinne genom att lyssna till inspirerande musik, recitera inlärd skriftställen eller fundera över sådant som är uppbyggande.

2. Förändra dina rutiner. Gör något annorlunda, som att gå på promenad, läsa skrifterna, samtala med en vän, eller idrotta, eller spela ett musikinstrument.

3. Eliminera möjligheten. Gör det omöjligt att titta på pornografi genom att förhindra tillgång till den.

4. Be om att hopp ska ersätta din förtvivlan. Låt inte bakslag göra dig modfälld. Genom omvändelse och förlåtelse kan du känna hopp i stället för förtvivlan. Att övervinna missbruk är en process som tar tid. De som lyckas är ihärdiga.

- *Sök professionell hjälp.* Allvarligt missbruk kan kräva professionell rådgivning. I en del områden kan din biskop eller grenspresident hänvisa dig till närmaste LDS Family Services, som har ett återhämtningsprogram för missbrukare. Besök www.ldsfamilyservices.org för ytterligare information. Kyrkans broschyr *Pryd dina tankar med dygd* (artikelnr 00460 180) har också värdefull information när det gäller att övervinna pornografi.

självkontroll. Men jag kunde inte upphöra med missbruket av mig själv.

Slutligen erkände jag för mina föräldrar att jag hade problem med pornografi. Jag sade till dem: "Jag behöver hjälp. Jag klarar inte av det själv." Även om det var ett hårt slag för dem så förstod de och försökte hjälpa mig. Mina föräldrar uppmunttrade mig att träffa biskopen.

Jag visste att mina föräldrar hade rätt, men jag var rädd för att tala med biskopen. Han var min vän och jag ville inte att han skulle känna till alla de synder som jag hade hållit dolda. När jag slutligen hade samlat mod att träffa honom blev jag förvånad över hur förstående han var. Det kändes inte alls som om han dömde mig, han ville bara vara till hjälp.

Så snart jag hade bekänt allting för biskopen och börjat omvända mig blev mitt liv omedelbart bättre. Jag förstod att jag, för att bli helt fri från mitt missbruk av pornografi, behövde omvända mig från *alla* mina synder. Jag lämnade tillbaka alla mina seminariediplom och scoutmärken och erkände att jag inte förtjänat dem. Jag erkände också för mina lärare i skolan att jag fuskat.

Med biskopens hjälp insåg jag hur viktigt det är att bekänna både för biskopen och för Herren. (Se L&F 58:43.) Tidigare försökte jag kämpa mot detta missbruk på egen hand, men nu har jag mina föräldrar, min biskop och, viktigaste av allt, Herren på min sida. De utgör starka försvar mot frestelser.

Vi skaffade ett föräldralås till datorn och jag började sätta upp bilder på templet eller profeten i närheten för att hålla sinnet fokuserat på heliga ting. Jag upptäckte att

UNNDVIK FÄLLAN

"Pornografi resulterar i en ondskefull våg av omoral och i splittrade hem och

liv. Pornografi gör slut på den andliga styrkan att hålla ut. Pornografi är som kvicksand. Man kan så lätt fångas in och snabbt sjunka ner i den innan man inser den förfärliga faran. Troligtvis behövs hjälp för att dras upp ur pornografins kvicksand. Men hur mycket bättre är det inte att aldrig ha trampat ner i den."

Äldste Joseph B. Wirthlin i de tolv apostlarnas kворum, "Sträva framåt", *Liahona*, nov 2004, s 102.

dagliga skriftstudier var ett av de bästa sätten att bygga upp mitt andliga försvar. När jag brukade titta på pornografi tror jag att jag inte ens visste var mina skrifter fanns. Men nu vet jag att jag behöver läsa i skrifterna varje dag för att kunna motstå frestelser.

Jag behöver också vara mer försiktig med vad jag tittar på och lyssnar till. Många TV-shower och filmer talar om omoral som om det vore naturligt. Jag har insett att det *är* naturligt för den naturliga människan, som är en fiende till Gud. (Se Mosiah 3:19.) Bara genom Jesu Kristi försoning har jag kunnat avkläda mig den naturliga människan och bli förlåten för mina synder. Jag vet att om någon kan förstå de samvetskval jag utstått för mina synder så är det Frälsaren, som led allting.

Jag har nu övervunnit mitt beroende av pornografi. Jag har kommit till insikt om att det genom försoningen finns evigt hopp. Även om jag ständigt måste vara på min vakt kommer jag med Andens hjälp i mitt liv att vinna striden. Jag vet att djävulen fortfarande kommer att försöka fresta mig, men han kommer aldrig att lyckas så länge jag har Frälsaren på min sida.

Jag fick gå den långa vägen för att lära mig att det bara krävs en

gång för att påbörja ett livslångt missbruk som inte för annat än elände med sig. Jag lät tanklös nyfikenhet leda mig till synd och förtvivlan, men jag är motiverad att hålla mig borta från denna hemsökelse under resten av mitt liv. Jag ser fram emot att verka som missionär, viga i templet och slutligen på nytt bo hos vår himmelske Fader och Jesus Kristus. ■

Samtala med ungdomar om pornografi

När föräldrar och prästadömsledare talar öppet med ungdomar om sexuell intimitet kan de också hjälpa dem förstå och undvika de andliga, känslomässiga och fysiska farorna med pornografi.

DAN GRAY

Auktoriserad klinisk socialarbetare

Dagens ungdomar bombarderas av provokativa bilder — de flesta av dem köttsliga och lustfyllda. Men på grund av att sexuella frågor är så komplexa och känsliga till sin natur tycker många föräldrar att det är svårt eller genant att diskutera ämnet med sina barn. Följaktligen får många ungdomar undervisning av missledda vänner eller fördärvad media och utvecklar ofta en felaktig uppfattning om sexualitet. Denna uppfattning kan leda till olämpliga handlingar.

Vi vill undervisa våra ungdomar om kyskhetslagen och hjälpa dem att undvika omoralens smärta. Så vad kan föräldrar och prästadömsledare göra? Vi behöver samtala med våra ungdomar om den mänskliga intimitetens heliga natur och hjälpa dem förstå och tygla de känslor som hör samman med denna intimitet.

Om vi bara undervisar om felaktigt använd sexualitet kan våra ungdomar bli osäkra. Vi kanske oavsiktligt förmedlar detta förvirrande budskap: "Sexuella tankar och känslor är dåliga, syndfulla och felaktiga — spar dem åt någon som du älskar." Ungdomar som bara får ta emot negativa budskap om sexualitet kan dra slutsatsen: "Eftersom sexuella känslor eller drifter är dåliga och jag känner dem mycket starkt, så måste också jag vara dålig." Detta slags tänkande kan resultera i att ungdomarna får dåligt självförtroende och att de känner sig ovärdiga, skamsna och distanserade från Anden.

Öppen konversation kan förhindra en stor del av denna förvirring. När vi talar med

ungdomar om vår kropps heliga natur och fortplantningsförmåga kan vi hjälpa dem förstå och undvika de andliga, känslomässiga och fysiska farorna med pornografi.

Vår kropp: Dess heliga natur

Media uppvisar ofta en orealistisk bild av hur vår kropp bör se ut och vad den representerar. Denna uppfattning får människor att se kroppen som ett objekt snarare än som en väsentlig del av människans själ. Att acceptera denna uppfattning kan leda till att man närmast dyrkar den "perfekta kroppen", och, när man inte motsvarar kraven, till självförakt.

Istället för att låta media undervisa våra ungdomar om denna destruktiva världsliga uppfattning kan vi lära dem att vår kropp, i all sin variationsrikedom, är en underbar gudagiven gåva, skapad för att bringa glädje och självförverkligande. År 1913 förkunnade äldste James E Talmage (1862–1933) i de tolv apostlarnas kворum: "Vi har blivit lärda att ... betrakta vår kropp som en gåva från Gud. Vi sista dagars heliga betraktar inte kroppen som någonting som ska fördömas, någonting att avsky ... Vi anser [att kroppen] är tecknet på vår konungsliga födslorett ... Det är utmärkande för de sista dagars heligas teologi är att vi anser att kroppen är en väsentlig del av själen."¹ Denna insikt kan hjälpa ungdomar att se på sin egen kropp och andras kroppar med djup respekt.

Äldste Jeffrey R Holland i de tolv apostlarnas kворum redogjorde också för vår kropps heliga natur:

"Vi måste helt enkelt förstå den uppenbarade, återställda sista dagars heliga läran om själen, och den höga och oupplösliga del som kroppen utgör i denna lära.

En av de 'tydliga och dyrbara' sanningar som återställts i denna tidsutdelning är att 'anden och kroppen utgöra människans själ'. [L&F 88:15; kursivering tillagd] ...

Exploatering av kroppen (var god ta med ordet *själ* här) är, när allt kommer omkring, en exploatering av honom som är världens ljus och liv."²

Vår sexualitet: En gåva

Förutom att ha välsignats med en fysisk kropp har vi också fått den heliga förmågan att fortplanta oss. Vår

himmelske Fader har godkänt det sexuella uttrycket i äktenskapet och tillåter gifta par att erfara njutning, kärlek och självförverkligande i detta uttryck. President Spencer W Kimball (1895–1985) sade: "Inom ramen för äktenskapet är intimt sexuellt umgänge riktigt och gudomligt godkänt. Det finns inget oheligt eller fördärligt i själva sexualiteten, ty därigenom förenas män och kvinnor i en skapelseprocess och i ett uttryck för kärlek."³ Vår sexualdrift — när den uttrycks på ett lämpligt sätt — bör därför ses som en underbar, helig gåva.

President Boyd K Packer, tillförordnad president för de tolv apostlarnas kворum, talade till kyrkans ungdomar om detta ämne. Hans kraftfulla insikter kan hjälpa föräldrar att undervisa om dessa krafters positiva och heliga natur:

"I vår kropp nedlades — och detta är någonting heligt — en skapande kraft, ett ljus så att säga, som har kraft att tända andra ljus. Denna gåva skulle bara användas inom det heliga äktenskapet. Genom utövandet av denna skapelsekraft kan en jordisk kropp bildas, en ande komma in i den och en ny själ födas.

Denna kraft är god. Den kan skapa och uppehålla familjelivet och det är i familjelivet som vi hittar källan till lycka. Den ges till nästan alla personer som föds på jorden. Det är en helig och betydelsefull kraft, och jag upprepar, mina unga vänner, att *denna kraft är god* ...

Mycket av den lycka som kan komma till er i det här livet kommer att bero på hur ni använder denna heliga förmåga att skapa."⁴

Pornografins skadliga följder

En av de saker som kan fördärva denna heliga kraft är pornografi. President Gordon B Hinckley har sagt att den förvrider "ungas sinnen av falska uppfattningar. Fortsatt användning leder till ett beroende som är nästan omöjligt att bryta."⁵

Många personer, även en del professionella rådgivare, ursäktar eller till och med anser att det är oskadligt att titta på pornografi. De rationaliserar att det är "normalt" och inte orsakar någon skada när det görs i avskildhet. Samma rationalism används för att ursäkta den medföljande vanan

självstillfredsställelse. Så hur reagerar vi när ungdomar frågar: "Vad är det med pornografi och självstillfredsställelse som gör att det är fel?" Följande fyra tankar kan vara till hjälp när man tar upp denna fråga.

Den befläcker själen — själen för vilken Jesus Kristus sonade. Kroppen är en del av själen. När vi därför ser en annan persons kropp som ett sätt att tillfredsställa våra egna lustfyllda önsknings visar vi ringaktning för och befläcker själen hos denna person liksom vår egen själ. Äldste Holland varnade oss för konsekvenserna av att rationalisera eller ta lätt på dessa ting: "När man trivialiserar en annan människas själ (var god ta med ordet *kropp* här) så trivialiserar vi försoningen, som frälste denna själ och garanterade dess fortsatta existens. Och när man leker med rättfärdighetens son, morgonstjärnan själv, leker man med vit hetta och en flamma hetare och heligare än solen vid middagstid. Man kan inte göra detta utan att bränna sig."⁶ Pornografi befläcker och degraderar kroppen och anden. Vi behöver respektera den heliga naturen både hos andra och oss själva.

Den kan hindra oss från att nå vår själs fulla potential. Vår himmelske Fader har skapat vår kropp och vår ande. Han vet hur de bäst samverkar. Han vet vad som hjälper oss att nå vår potential och vad som förhindrar vår utveckling. Han vet vad vi bör ta in i vår kropp och vad vi bör utelämnat. Profeter har lärt oss att det skadar vår ande att föra in pornografiska bilder i vårt sinne och att vi genom att göra detta äventyrar vår förmåga att känna lycka och glädje. Men om vi följer Herrens direktiv från skrifterna och profeterna kan vi uppleva vår själs fulla potential.

Det kan leda till missbruk. Att regelbundet titta på pornografi, särskilt när det är förenat med självstillfredsställelse, kan bli vanebildande, ja, till och med ett missbruk. Missbruket grundläggs när en person blir beroende av den "kick" av kemikalier som kroppen skapar vid åsynen av pornografi. Han eller hon lär sig att vara beroende av denna aktivitet för att undfly eller orka med prövningar i livet och stressfaktorer som sårade känslor, vrede, tristess, ensamhet eller trötthet. Detta beroende blir mycket svårt att bryta och trappas ibland upp till sexuella möten utanför äktenskapets band.

Det skapar osunda förväntningar på äktenskapet. När en person tittar på pornografi och blir upphetsad erfar kroppen samma upphetsning som i ett verkligt sexuellt möte. När detta beteende upprepas ofta blir kroppen och sinnet beroende av vissa sexuella bilder och uppträdanden, vilket kan skapa orealistiska och osunda förväntningar på vad ett sexuellt förhållande bör eller ska vara. Sådana förväntningar förs över till äktenskapet, skapar smärta, misstro, konflikt, förvirring och bristande tillit mellan makarna.

Ständig dygd

Herren erbjuder oerhörda välsignelser till dem som hyser rena och dygdiga tankar parad med kristlig kärlek: "Pryd alltid dina tankar med dygd. Då skall du hava ett frimodigt medvetande inför Gud och prästadömet's lära skall falla över din själ som himmelens dagg. Den Helige Anden skall vara din ständige ledsagare." (L&F 121:45–46)

Hur har man "alltid" dygdiga tankar? De som lyckas med att övervinna olämpliga tankar och ett olämpligt uppförande är de som lär sig att engagera sig i dygdiga dagliga rutiner. Här är några av dessa aktiviteter:

- Lyssna på upplyftande musik.
- Njuta av Guds skapelser i naturen.
- Hålla vår kropp ren och frisk.
- Studera skrifterna och god litteratur.
- Skratta tillsammans med goda vänner och familjen.
- Delta i samtal som inte är förnedrande eller oanständiga.
- Uttrycka tacksamhet i bön och vädja om kraft att motstå frestelser.
- Omge oss med dygdiga ting i vårt hem och på våra arbetsplatser, däribland bilder, målningar, presenter från nära och kära, sådant som får oss att skratta, eller sådant som påminner oss om goda minnen.

Allt detta kan bli symboler för dygd, vilka hjälper oss att fokusera våra sinnen och göra dem mindre mottagliga för den naturliga människans begär. Om ungdomar kan lära sig och tillämpa dessa strategier i sitt liv kan de börja erfara de otroliga välsignelser som beskrivs i Läran och förbunden 121.

Det är också viktigt att de förstår att vi alla har svagheter att övervinna. Svagheter gör oss inte ovärdiga Guds kärlek. Faktum är att det ingår i Herrens plan att vi ska övervinna våra svagheter. När Herren gör oss medveten om våra svagheter och vi följer hans direktiv för att bli ödmjuka och undergivna (inte betryckta eller förtvivlade), börjar

underbara ting att ske. Vi kan överlämna vårt hjärta till Herren i tro. Då, genom hans nåd och kraft — inte endast genom vår egen viljekraft — kommer han att ”göra det svaga starkt” (Ether 12:27) för oss.

Han har inte sagt att han ska ta bort våra svagheter. Vi kanske också i fortsättningen blir frestade och prövade av våra svagheter, men när vi är ödmjuka och bibehåller vår tro kommer Herren att hjälpa oss motstå frestelser.

När ungdomar har problem med pornografi så behöver de veta att de inte är förlorade, att vi och Herren fortfarande älskar dem, och att det finns en utväg. President Hinckley har sagt: ”Vädja till Herren ur djupet av din själ att han ska ta bort från dig det beroende som förslavar dig. Och må du ha modet att söka din biskops kärleksfulla ledning och

om så behövs, råd från engagerade yrkesmän.”⁷ Våra ungdomar bör inte känna sig för skamsna för att söka hjälp från föräldrar, prästadömet och yrkesmän.

Som föräldrar och ledare måste vi vara engagerade i våra ungdomars liv och sträva efter att skapa en tryggt omgivning för dem. Vi behöver föra ett öppet samtal med dem

om dessa viktiga frågor, och uppmuntra dem att hålla sig nära evangeliets principer och att beväpna sig mot mörkrets makter. Vi behöver vara medvetna om och övervaka våra ungdomars aktiviteter — bland annat hur de använder Internet — och öppet diskutera välsignelserna och farorna med den mänskliga sexualiteten, lyssna och ge klok vägledning.

Naturligtvis ska vi inte redogöra för våra egna sexuella erfarenheter. Men genom att använda princi-

perna i denna artikel kan vi hjälpa våra ungdomar att klart förstå styrkan i och potentialen i de sexuella drifter som de har.

Framför allt måste vi vara ett exempel för våra ungdomar. De iakttar hur vi handskas med negativa inflytanden. Våra ungdomar behöver veta att *vi* vet att den ondes inflytande inte har någonting att sätta upp mot Herrens kraft och inflytande, han som vi sätter vår lit till. ■

SLUTNOTER

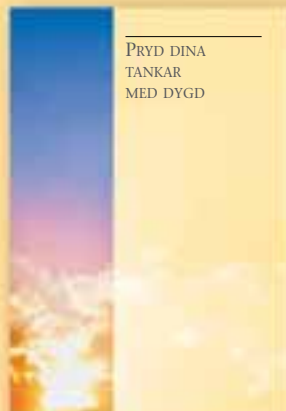
1. Conference Report, okt 1913, s 117.
2. *Of Souls, Symbols, and Sacraments* (2001), s 11, 13.
3. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, sammanst av Edward L Kimball (1982), s 311.
4. ”Why Stay Morally Clean”, *Ensign*, jul 1972, s 111; kursivering tillagd.
5. ”Det tragiska onda bland oss”, *Liabona*, nov 2004, s 61.
6. *Of Souls, Symbols and Sacraments*, s 13.
7. *Liabona*, nov 2004, s 62.

HJÄLP MED ATT ÖVERVINNA PORNOGRAFI

Pryd dina tankar med dygd är en ny broschyr som utformats för dem som kämpar med pornografi. I den beskrivs hur man:

- Känner igen fördärvelsebringande media.
- Motstår och undviker pornografins frestelse.
- Överger missbruk av pornografi.

Pryd dina tankar med dygd (artikelnr 00460 180) anger också skriftställen och material från kyrkan om omvändelse, kroppens helgd och hur man övervinner världslig påverkan. Kyrkans ledare och familjemedlemmar kan ge denna broschyr till nära och kära som kämpar med pornografi.

Jag mindes pionjärerna

Daniel Cisternas

Som 19-åring blev jag inkallad till den svenska armén. Jag verkade som artillerisignalist i åttonde kompaniets stab och ledande pluton.

Klockan fyra en januarimorgon beordrade våra officerare oss att klä oss på oss i full stridsmundering och samlas utomhus inom 20 minuter. Trötta och hungriga efter den föregående dagens aktiviteter kändes det som om jag knappt hade slutit mina ögon och här skulle jag återigen konfronteras med ett nytt prov. Jag kommer fortfarande ihåg hur det kändes att stiga ut från värmen i barackerna till en obekvämlig kyla.

En stor militärbuss anlände för att plocka upp oss och vi fick veta att vi skulle till Stockholm för ett stort prov för att se om vi var kvalificerade att fortsätta vår utbildning. När vi kom fram till staden delades vi upp i tre grupper med olika kartor och separata destinationer.

Vi gick på Stockholms gator fullt utrustade med vapen, ammunition och andra attiraljer. Vid varje kontrollstation krävdes det av oss att genomföra en fysisk test, till exempel en gisslankonfrontation, gatustrid, springa genom tunnlar och byggnader och ge första hjälpen. Efter varje prov fick vi knappt tid att

vila förrän vi skulle bege oss till nästa kontrollstation.

Den iskalla asfalten gjorde mina fötter stela och mina skuldror värkte av den tunga utrustningen. Men jag fortsatte att gå och försökte att inte klaga. Vår grupp utsattes för bitande kallt väder och svåra prov, men vi fortsatte att marschera som bröder. Utmed vägen stötte vi på civilpersoner som skrattade, pekade finger och skrek åt oss.

Jag var trött, frusen, smutsig och ledbruten när vi nådde fram till vårt slutliga mål och bussen plockade upp oss. Under resan tillbaks till basen funderade jag över de provningar som jag och min pluton hade utstått

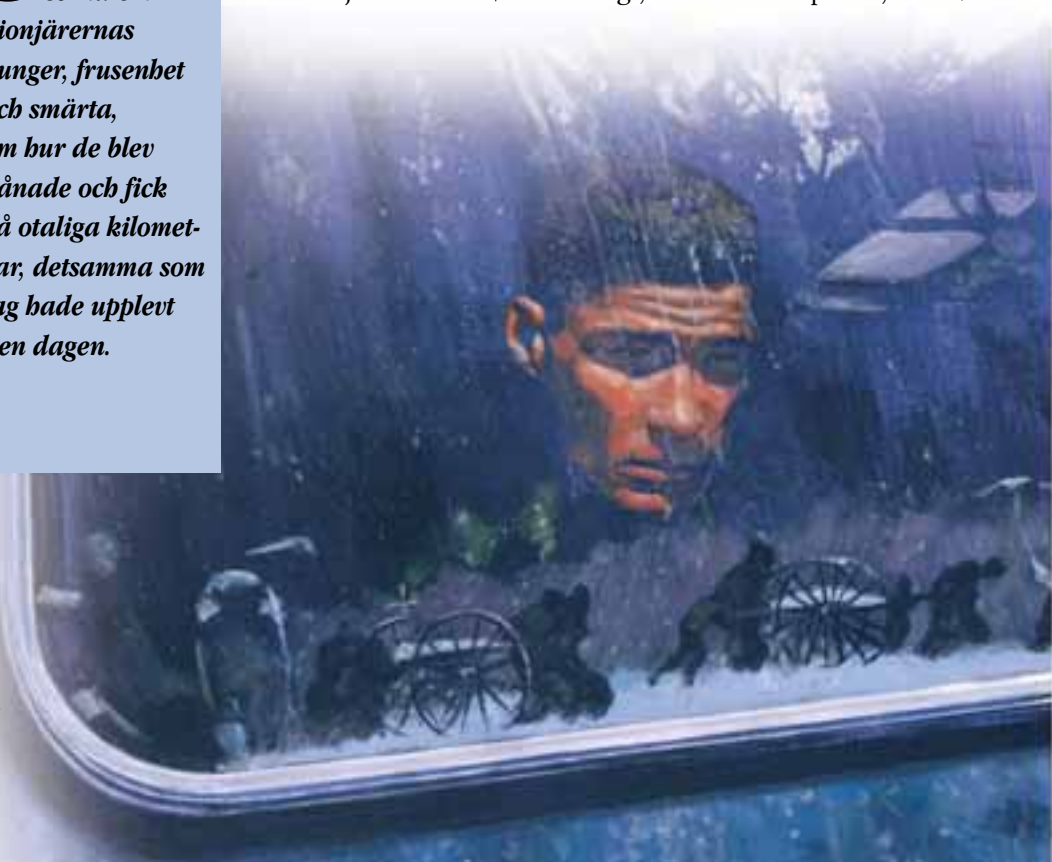
och frågade mig själv om denna utbildning var värd någonting förutom de medaljer som

delades ut vid avslutningen. Jag frågade mig själv om någon förutom vi själva hade utstått sådana provningar som vi hade gått igenom den dagen.

Plötsligt kom jag att tänka på pionjärernas umbäranden och uppoffringar under kyrkans tidiga dagar. Jag erinrade mig berättelserna om deras hunger, frusenhet och smärta, om hur de blev hånade och fick gå otaliga kilometer, detsamma som jag hade upplevt den dagen. Men den stora skillnaden var att jag bara behövde utstå det en dag. Pionjärerna tog sig fram i köld och snö, regn och hetta, vandrande genom lera och damm. De vandrade med föga materiell trygghet. De hade bara sin tro på att Herren skulle beskydda dem. Pionjärerna vandrade för att finna Sion eftersom Herren hade ett stort verk för dessa medlemmar att utföra.

Plötsligt, utan att tänka på det,

Jag erinrade mig berättelserna om pionjärernas hunger, frusenhet och smärta, om hur de blev hånade och fick gå otaliga kilometer, detsamma som jag hade upplevt den dagen.

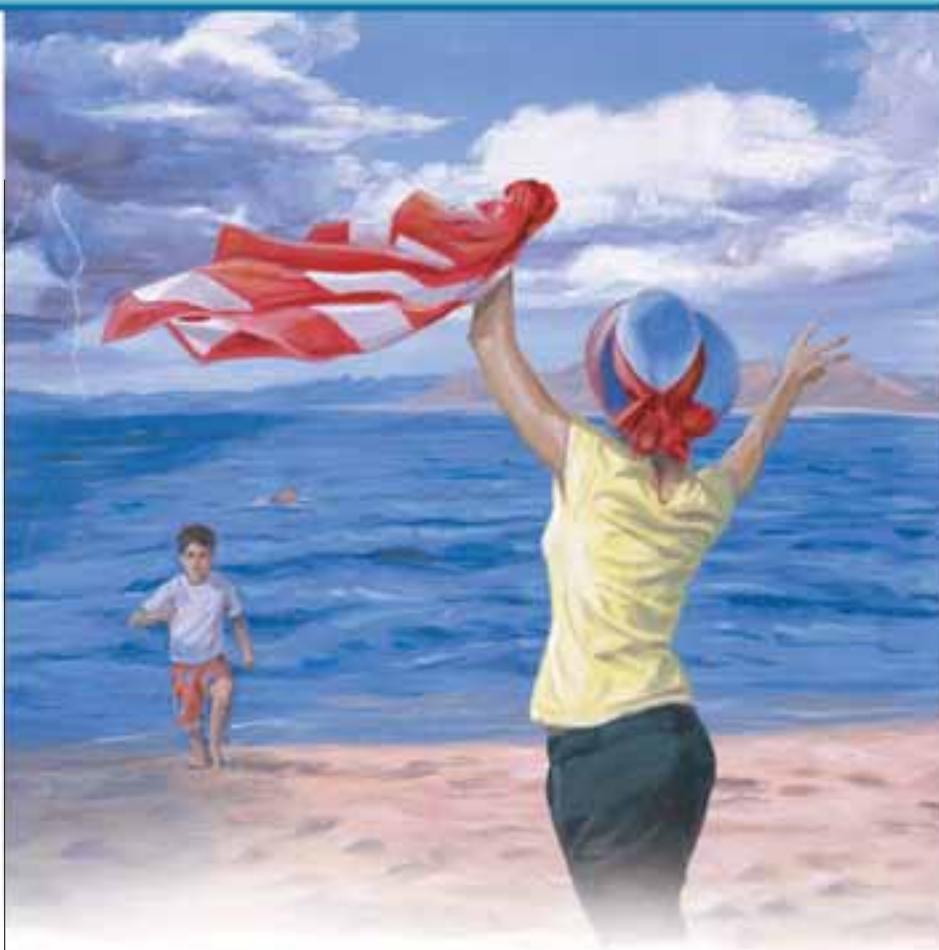

började jag sjunga "Kom, kom Guds folk" (*Psalmer*, nr 19), och just där på bussen insåg jag att en förändring skedde inom mig. Värme och lycka genomströmmade min kropp. Jag var inte aktiv i kyrkan vid detta tillfälle och jag hade trott att jag aldrig skulle återvända, men plötsligt kom en känsla över mig som sade: "Kom tillbaka till kyrkan."

När jag kom fram till basen ringde jag till mina föräldrar och berättade för dem att jag älskade dem och ville komma tillbaka till kyrkan. Följande söndag var ett stort test för mig för att se om jag hade modet att återvända eftersom jag hade varit borta så länge. Att komma tillbaka var inte lätt, men det var värt det. Min familj och de andra medlemmarna hjälpte mig att känna mig välkommen.

Jag började förbereda mig för att gå på mission och två år senare fick jag en missionskallelse att verka i Cape Verde-missionen Praia. När jag kom till Salt Lake City på vägen till Missionärsskolan såg jag det förunderliga arbete som utfördes av pionjärerna i byggandet av ett magnifikt tempel och planerandet av en vacker stad. Jag sade tyst: "Tack så mycket."

Idag när jag frågar mig själv om detta militära test var värt någonting svarar jag att det var det, på alla sätt och vis, därför att jag i detta ögonblick av storslagen insikt på en buss tillsammans med en pluton av medsoldater insåg hur viktigt Herrens verk är. Det var värt det eftersom jag kom tillbaka till Herren och jag nu utför hans verk och gör hans vilja. ■

Få upp barnen ur vattnet!

Janell Johnson

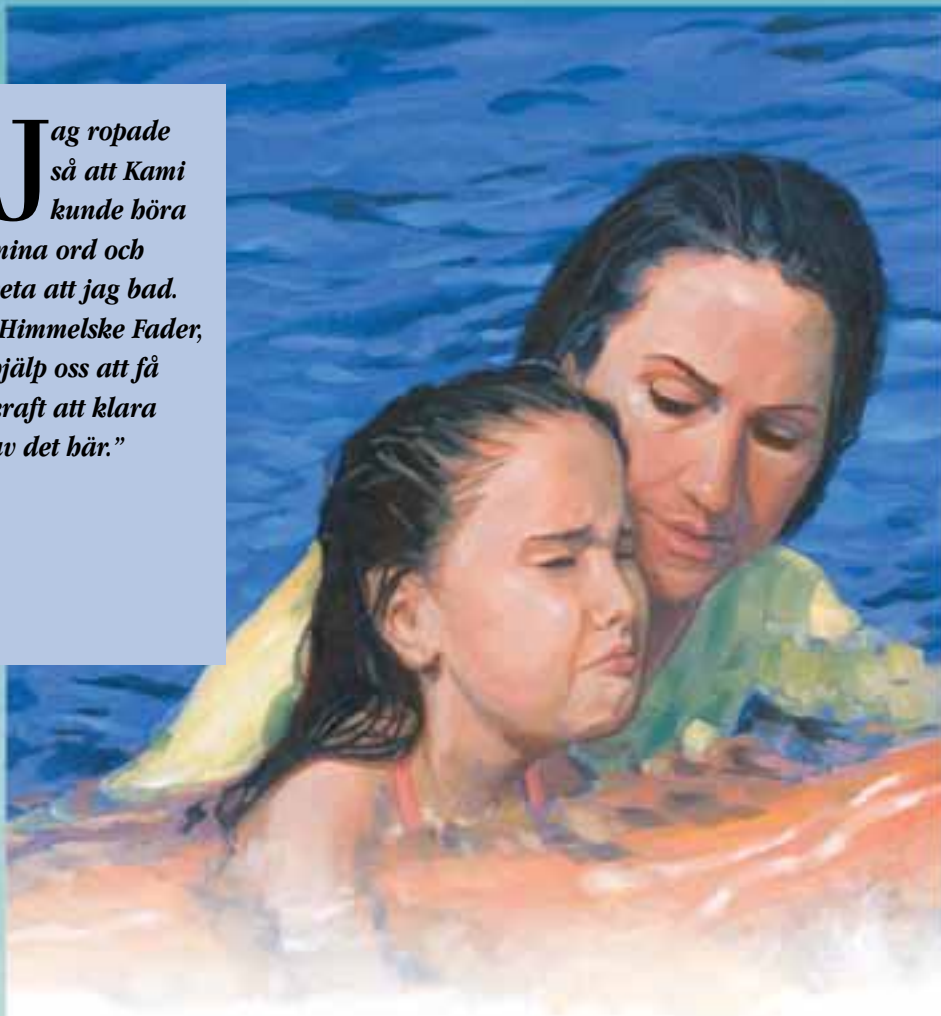
Det var en angenäm dag i juni 2003. Jag körde mina fem barn från vårt hem i Logan i Utah till Bear Lake för att besöka min systers familj. Deras hem ligger några minuters promenad från vattnet och efter en stunds samvaro beslutade jag mig för att ta med mig mina barn och deras två kusiner Kami och Erin till stranden för att leka.

Vattnet nära strandkanten var varmt och en behaglig bris fick luften att cirkulera medan jag satt på en stol och läste och kopplade av. Jag tittade ut mot sjön och lade märke till att Kami befann sig nästan 50 meter från

stranden, flytande på en simdyna. Eftersom sjön blev mycket djup inte långt från strandkanten vinkade jag till henne och ropade att hon skulle komma närmare, men hon kunde inte höra min röst från det avståndet.

I det ögonblicket började jag känna mig mycket illa till mods och jag hörde Anden viska att barnen behövde komma upp ur vattnet. Jag ropade att de skulle komma närmare stranden och de började motvilligt röra sig mot mig. Plötsligt sade Anden högt och tydligt: "Få upp barnen ur vattnet!" Jag vände mig mot bergen bakom oss och såg hur mörka

Jag ropade
så att Kami
kunde höra
mina ord och
veta att jag bad.
"Himmelske Fader,
hjälp oss att få
kraft att klara
av det här."

moln hopade sig. En blix lyste upp himlen.

"Kom upp ur vattnet", skrek jag. "Det blir åska!" Jag sprang mot Kami, som nu flöt ungefär 70 meter från stranden. I det ögonblicket slog en stark vindstöt till oss. Min åttaårige son Dallin försökte få upp en simdyna ur vattnet, men vinden slog den som om den var ett segel och kastade honom mot marken.

Jag försökte komma fram till Kami så fort som möjligt men vinden drev henne längre ut på vattnet. Jag är inte någon bra simmare och medan vågorna tornade upp sig runt omkring mig fortsatte jag att vada. Jag kunde se hur hon sparkade med sina fötter så mycket hon kunde medan hon lutade sig över kanten

på simdynan, men detta förslog inte mycket för att stå emot den kraftiga vinden. Hon drevs fortfarande ut mot öppet vatten.

Vattnet blev djupare och djupare allteftersom jag vadade ut, tills det nådde mina skuldror. Då kom mina fötter fram till en brant sluttning på sjöbotten. Jag var tvungen att stanna, men jag befann mig fortfarande nästan 20 meter från Kami. Jag öppnade min mun för att ropa på henne men till min förfäran fick jag inte fram ett ljud. När det slutligen kom fram hördes bara kvävda flämtningar. Det var då jag insåg hur kallt vattnet var så här långt ut. Jag insåg att min kroppstemperatur började sjunka. Jag skulle inte heller komma tillbaka. Vi skulle båda drunkna.

I det ögonblicket ropade jag, med all kraft jag hade kvar, för att Kami skulle höra mina ord och veta att jag bad. "Himmelske Fader, hjälp oss få kraft att klara av det här." Omedelbart strömmade värme genom min kropp och min energi återvände. Min röst blev klar och stark och jag ropade till henne: "Kami, paddla med dina händer!" Hennes små 10-åriga armar paddlade som en hund i vattnet framför simdynan. Hon var knappast tillräckligt stark för att kunna stå emot den fruktansvärda vinden, men det var som om en jättelik hand fanns bakom henne och mjukt styrde henne mot min utsträckt hand. Jag fortsatte att ropa uppmuntrande ord till henne tills våra fingrar rörde vid varandra, och i det ögonblicket visste jag att eftersom min himmelske Fader hade fört henne till mig så skulle vi klara det.

På stranden grät Dallin då vind och sand brutalt slog emot honom. All min styrka krävdes för att få honom, de andra barnen och simdynorna och leksakerna in i bilen. På avstånd fylldes luften av det klagande ljudet av en hög siren, vilket var en signal om att det hade börjat brinna till följd av ett åsknedslag på kullarna. Det gav ytterligare en dimension åt stundens trauma, men ändå visste vi att vi bevarats genom gudomlig hjälp.

Jag talade om för barnen vad som hade hänt ute på vattnet och i samma ögonblick som vi hade kommit fram till huset uttryckte vi vår tacksamhet i bön för att han räddat vårt liv. När vi gjorde det kände jag vår himmelske Faders överväldigande kärlek. Jag vet

att han vakar över sina barn, och jag är mycket tacksam för att han var med oss den dagen. ■

Kommer jag att kunna tala igen?

Javier Gamarra Villena

Jag hade varit på mission i mitt hemland Peru i flera månader när jag träffade Santiago. Han besökte en söndagsskoleklass för nya medlemmar, men han hade inte blivit döpt. Inte heller hade han fått ta del av missionärsdiskussionerna. Jag fick veta att han hade ett talfel som fick honom att känna sig osäker, eftersom han hade svårt att uttrycka sig.

Under större delen av sitt liv hade Santiago kunnat tala tydligt och han hade haft en vacker sångröst. Men så drabbades han av ett slaganfall. Efter en lång tid på ett rehabiliteringscenter hade han lärt sig gå igen, men han hade fortfarande svårt att tala.

Vi tyckte det var jättespännande när Santiago beslutade sig för att träffa oss. Under vårt första besök försökte han tala och vi försökte förstå. Han tyckte särskilt mycket om att läsa högt från Mormons bok. Vi älskade och beundrade honom.

En dag medan vi diskuterade evangeliets förrättningar sade Santiago att han var redo för dop och konfirmation. När vi hade avslutat diskussionen stod han upp, ögonen lyste och med stor svårighet frågade han:

”Äldster, när jag har blivit döpt, kan jag då tala normalt igen?”

Jag baxnade ett ögonblick och visste först inte hur jag skulle svara. Men jag lyssnade till Anden och sade tillitsfullt: ”Ja, om du har tillräcklig tro kommer Herren att uppfylla din önskan.”

På hans dopdag mindes jag Santiagos fråga då han blev ombedd att bära sitt vittnesbörd. Eftersom jag insåg att en del av Herrens löften inte uppfylls omedelbart undrade jag om Santiago skulle känna sig besviken om hans förmåga att tala inte omedelbart förbättrades. Under dagarna som följde hade han fortfarande svårt att tala, men han verkade inte bekymrad.

Jag blev snart förflyttad och träffade inte Santiago igen förrän i slutet av min mission, då jag åkte hem till honom för att ta farväl innan jag återvände hem. När vår kamrat och jag upptäckte att han inte var hemma började gå iväg, men plötsligt hörde vi en stark röst som ropade på oss. Det var Santiago!

Vi gick in i hans hus och han talade om hur lycklig han var över att vara medlem i kyrkan. Efter några minuter insåg jag att han talade nästan perfekt. Förvånad sade jag: ”Santiago, du talar bra nu!”

Han sade att han visste att Herren skulle uppfylla hans önskan. Följaktligen visade han tro och gjorde sin del. Han

läste högt från Mormons bok och utförde de övningar som hans läkare hade föreskrivit. ”Herren såg mina ansträngningar och har gett mig tillbaka min röst”, sade han. ”Och det dröjer inte längre förrän han välsignar mig med förmågan att sjunga igen.”

Jag kunde inte hålla tillbaka mina tårar. Den dagen lärde Santiago mig någonting mycket viktigt. Herrens löften uppfylls inte alltid snabbt, men inte desto mindre uppfylls de. ■

Santiago visste att Herren skulle uppfylla hans önskan. Följaktligen visade han tro och gjorde sin del genom att bland annat läsa Mormons bok.

Visste du det här?

Det hände i juli

30 juli 1837: George D Watt sprang snabbare än de andra dopkandidaterna till Ribble-floden och blev den förste att döpas i Storbritannien. Äldste Heber C Kimball döpte honom.

24 juli 1847: Brigham Young och andra pionjärer anlände till Saltsjödalén.

24 juli 1929: Tjeckoslovakienmissionen organiserades.

9 juli 1976: Japanmissionen Okayama organiserades.

Förslag till ledare

President James E Faust, andre rådgivare i första presidentskapet, lärde: "När Frälsaren gav Petrus viss ledarutbildning sade han: 'Och när du en gång har omvänt dig, så styrk dina bröder.' (Luk 22:32)

Det är intressant att lägga märke till att han använde ordet *styrk*. Det är mycket svårt att styrka någon om man inte kan konsten att kommu-

nicera. Att problem uppstår behöver inte nödvändigtvis bero på att planen är ofullständig, det beror oftast på bristande kommunikation." ("Dessa skall jag göra till mina ledare", *Nordstjärnan*, apr 1981, s 67.)

Så när du planerar med din familj, din klass, eller ditt kворum, kom då ihåg att kommunicera. Du kommer både att behöva tala och lyssna. Lyssna till dem som du har ledarskapsansvar för, lyssna till dina föräldrar och ungdomsledare, och, allra viktigaste, lyssna till Anden.

Känna igen Guds kraft

Nedanstående avsnitt i skrifterna illustrerar exempel på Guds kraft och visar vad prästadömet kan göra. Läs varje avsnitt och para ihop det med rätt bild.

1

___ Första Moseboken 1:1

___ Markus 14:22-24

___ Johannes 11:39-44

___ Johannes 9:1-7

___ 3 Nephi 11:21

___ Helaman 12:9-17

6

2

3

4

5

ETT EXEMPLARISKT FRAMTRÄDANDE

VIKTÓRIA MERÉNYI

När en klass utexamineras från gymnasiet i Ungern har vi en stor festlig dans. Alla lärare, föräldrar och vänner är inbjudna. Eleverna utför danser och andra framträdanden. När jag tog min examen blev jag ombedd att framföra något. Jag beslutade mig för att spela piano. Ett av de två stycken jag valde att spela var en av kyrkans psalmer. Det finns inte många medlemmar i kyrkan i Ungern, så jag förväntade mig inte att någon medlem i kyrkan skulle höra mitt framträdande.

Söndagen efter dansen kom en syster i kyrkan entusiastiskt emot mig, gratulerade mig och berättade att hon, andra medlemmar i kyrkan och några undersökare hade hört mitt framträdande. Mindre aktiva

medlemmar hade också varit närvarande vid dansen och hört mig spela psalmen. Systemen talade om för mig hur underbart det var att höra psalmen vid en aktivitet som inte arrangerats av kyrkan och sade att det hade stärkt deras vittnesbörd som var där.

Jag lärde mig att vi aldrig kan veta när vi är ett gott exempel och att även små handlingar kan ha ett stort inflytande på andra människor. ■

Ett budskap till min far

Septemhernumret 2006 av *Liabona* var extraordinärt. Jag vet att president James E Faust var verkligen inspirerad att skriva sitt budskap "En far som bryr sig". Det tycktes vara direkt riktat till mig och min familj. I min familj finns det sex barn och vi har förlorat vår mor. Efter att ha läst artikeln tvekade jag inte att ge den till min far, som har blivit mindre aktiv. Jag vet att den kommer att stärka honom.

Tshibasu M E Baron, Demokratiska republiken Kongo

En planritning för mitt liv

En kväll läste jag januari-numret 2006 av *Liabona*. President Gordon B Hinckleys artikel i Kom lyssna till en profets röst, "Gå den rätta vägen", fångade omedelbart min uppmärksamhet. När jag läste detta mycket inspirerande budskap lystes hela jag upp av varje ord. Det har blivit en planritning för mig att följa i min färd genom livet.

Coleen Emily G Mabilog, Filippinerna

En missionär inhämtar kunskap

När jag återvände till universitetet efter min mission fann jag att jag hade mycket svårt för akademiska studier. Jag studerade naturvetenskap och matematik och det verkade som om jag hade glömt bort min grundläggande kunskap om kemi, fysik och matematik medan jag var på mission. Även om det var svårt till en början att komma tillbaka till universitetet stärktes jag av det jag lärt mig på min mission — att till exempel forska för att finna svar — medan jag studerade i skolan. Jag är glad att jag satte Herren främst i mitt liv och åkte på mission. Artikeln "I Herrens lag" av R Val Johnson i marsnumret 2006 av *Liabona* bekräftade dessa känslor.

Aristotle Kyeremanteng Fokuo, Ghana

Påmind om andras behov

Jag tycker att oktober-numret 2006 av *Liabona* var ett av de bästa som någonsin publicerats. Jag vet att det finns många som undersöker kyrkan och som vet att detta nummer talar till dem. Jag har själv varit medlem i kyrkan i många år. Jag har funnit att de som varit medlemmar länge kan bli blinda för den oro, rädsla och de behov som de personer som just blivit medlemmar i kyrkan eller de som just står i begrepp att bli medlem i den har och känner. Oktobernumret av *Liabona* påminde mig om deras behov.

Volker P Gebhard, Tyskland

Sanna förklaringar

Jag hade förmånen att träffa missionärer från er kyrka. Tack vare dessa unga män fick jag stifta bekantskap med *Liabona*. Det är en underbar tidning! Den ger en heltäckande bild av er kyrkas mission och principer. Den tar upp problem såväl som hur man ska lösa dem. Den tar också upp er kyrkas framtida inriktning.

Jag läste artikeln "Adams och Evas fall" i juni-numret 2006 av *Liabona*. Jag vill tacka er för att ni gav upprättelse åt vår första mor Eva, och för ert outtröttliga sökande efter sanna förklaringar på komplicerade skeenden som beskrivs i evangeliet.

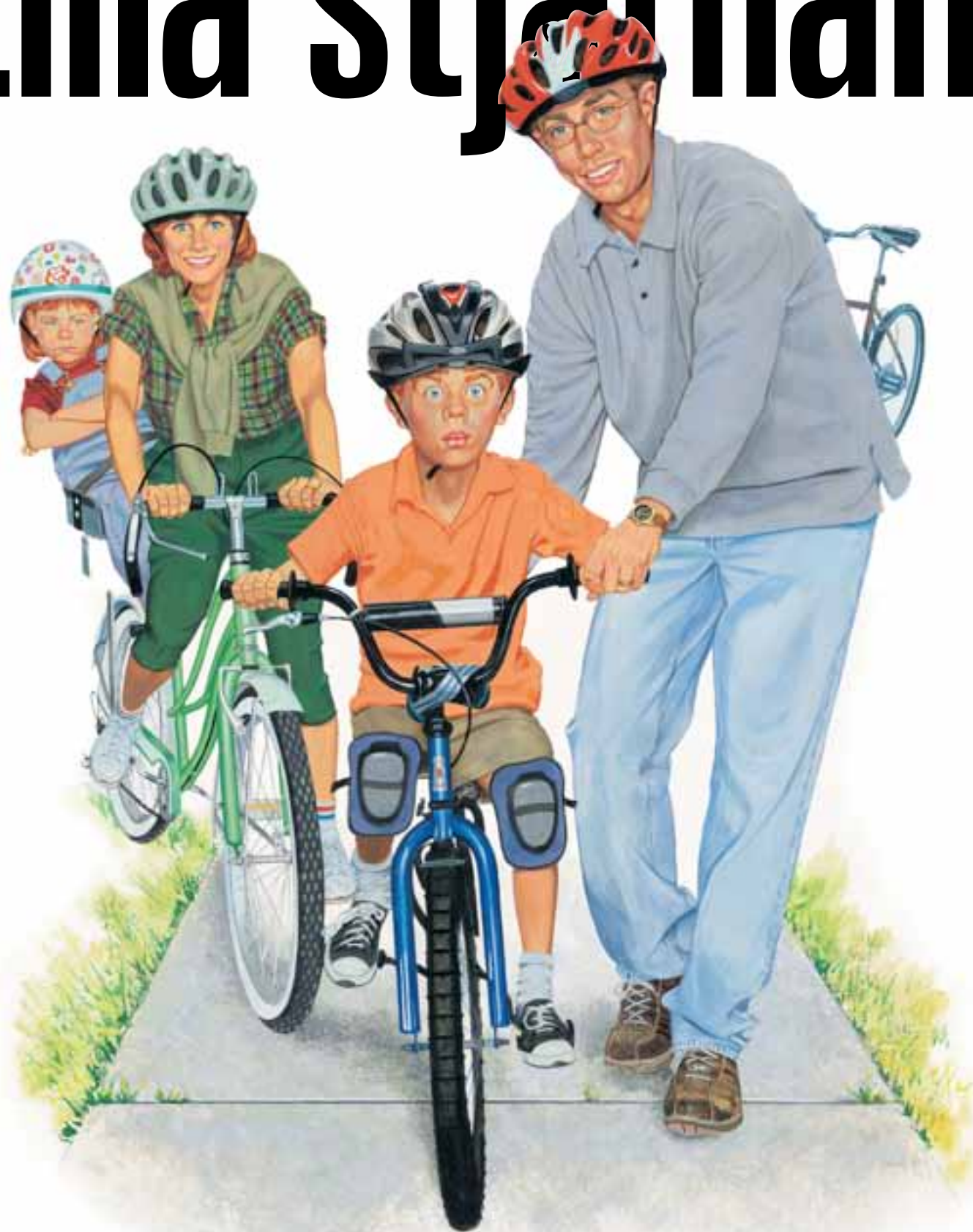
Alla R Muriseva, Ryssland

DIN FEEDBACK

Om du vill ta tillfället i akt att ge feedback om *Liabona* i sporadiska enkäter kan du skicka e-post med ditt namn och din församling och stav (eller gren och distrikt) till liabona@ldschurch.org. Skriv "Reader Survey" på engelska på ämnesraden.

Lilla stjärnan

Mod på majsfältet

PRESIDENT JAMES E FAUST

andre rådgivare i första presidentskapet

Det ljus som skiner i era ansikten kommer från Herren. Samma ljus vägledde den 15-åriga Mary Elizabeth Rollins och hennes 13-åriga syster Caroline en mörk dag i Independence i Missouri.

Det var 1833 och en uppretad pöbel stormade in på Independence gator och orsakade stor förstörelse. I deras väg låg broder William W Phelps hem, där tryckpressen förvarades. Han hade tryckt uppenbarelser som profeten Joseph Smith fått. Pöbeln förstörde tryckpressen och kastade ut spillrorna på gatan. Men de lade de tryckta sidorna i en hög ute på gården så att de kunde bränna dem senare.

Mary Elizabeth och Caroline hade gömt sig vid staketet och

President Faust återger en sann berättelse om heroism och gudomligt beskydd som kan vägleda oss idag.

skräckslaget sett all denna förstörelse. Trots att Mary Elizabeth var skräckslagen kunde hon inte släppa de dyrbara sidorna med blicken. Hon och hennes syster sprang fram från sitt gömställe, samlade ihop skrifterna och rusade sedan iväg. Några i pöbeln såg dem och befallde dem att stanna. Men de modiga flickorna sprang in i ett stort majsfält där de kastade sig ner på marken med andan i halsen. De lade försiktigt de tryckta uppenbarelserna mellan de höga raderna av majs och täckte dem sedan genom att lägga sig på dem. Den skoningslösa pöbeln sökte och sökte efter flickorna, kom nära dem ibland, men hittade dem inte. Till slut gav de upp.

Jag tror att Herren vägledde Mary Elizabeth och Caroline och visade dem vad de behövde göra och var de skulle vara i säkerhet. Det ljuset skiner för er och det kommer att vägleda er liksom det ledde flickorna Rollins. Det för er i säkerhet också när det är fara å färde.

Mina kära unga vänner, ni kan stå emot ondskan, precis som systrarna Rollins gjorde, om ni utvecklar ett eget vittnesbörd om Frälsaren.

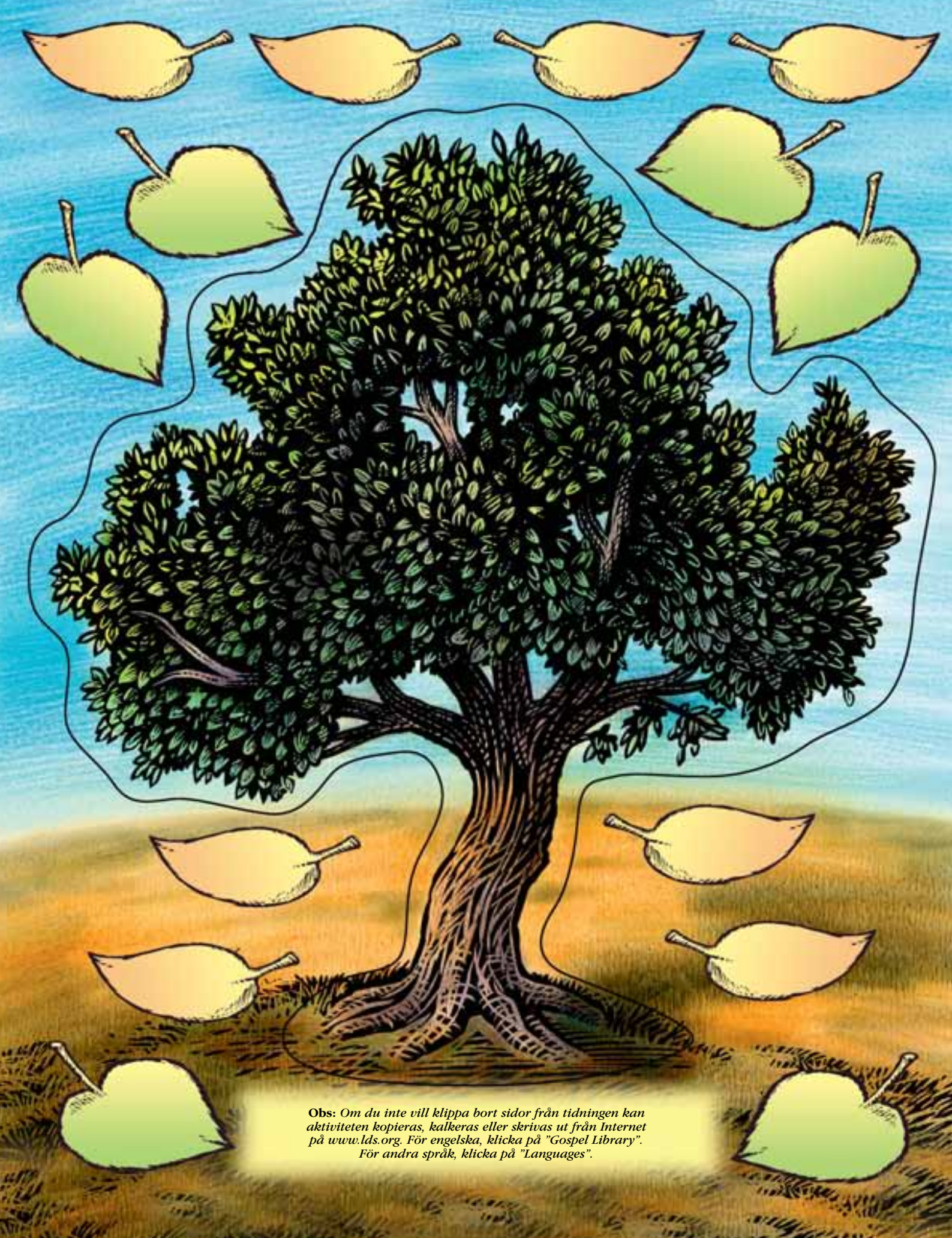
När ni gör detta växer ni andligen. ●

Från ett tal vid Unga kvinnors allmänna möte i april 2006.

ATT FUNDERA ÖVER

- 1. Trots att Mary Elizabeth och Caroline var rädda riskerade de sitt liv för att rädda uppenbarelser som kom att ingå i Läran och förbunden. Hur kan du idag visa din kärlek till skrifterna?**
- 2. Att ställas inför en pöbelhop kräver mod. Vilka hot ställs du inför idag som kräver mod från din sida?**
- 3. Hur kan du utveckla ett vittnesbörd om Frälsaren? Hur kan ditt vittnesbörd hjälpa dig att hålla dig borta ifrån ondskan?**

Obs: Om du inte vill klippa bort sidor från tidningen kan
aktiviteten kopieras, kalkeras eller skrivas ut från Internet
på www.lds.org. För engelska, klicka på "Gospel Library".
För andra språk, klicka på "Languages".

Familjetro

"Största förutsättningarna för lycka i familjelivet finns då det byggs på Herrens Jesu Kristi lärdomar." ("Familjen, ett tillkännagivande för världen", *Liahona*, okt 2004, s 49.)

ELIZABETH RICKS

När missionärer kom till William Jarvis' stad i Lancashire i England försökte en del män hindra missionärerna från att predika. Men de fortsatte i alla fall och William och hans hustru Jane blev medlemmar i kyrkan.

Williams familj lämnade England för att fara till Amerika 1859. Efter 13 veckor på ett segelfartyg och efter många tågresor slog de sig samman med de andra invandrarna i George Rowleys handkärrekompani. William drog en handkärria i mer än 160 mil.

Jane blev sjuk och dog. Kompaniet var i desperat behov av att finna mat, så William kom på efterkälken för att begrava sin hustru. Två svenska medlemmar stannade kvar för att hjälpa till.

När männen började sin färd igen såg de några indianer komma ridande mot dem. William blev orolig. Föreställ er hans lättnad när indianerna var vänligt sinnade. De skrattade när de såg kärrorna som männen var fastspända vid. Indianerna spände sedan fast sig *själva* vid handkärorna och drog kärrorna tills de hade hunnit ifatt kompaniet! Williams sonson skrev senare: "Aldrig har en enkel vänlig handling varit mer uppskattad." (Se Jeston Jarvis, *A Short Sketch of the Life of William Jarvis*.)

I juli firar vi pionjärernas ankomst till Saltsjödalén. Pionjärerna visade stor tro. William Jarvis hade tro. Han var ett exempel för sin familj. Du har exempel på tro i din familj och du kan vara ett exempel på tro. När din familj följer Jesus Kristus i tro blir du välsignad.

Aktivitet

Ta bort sidan LS4 och klipp ut löven. Klipp ut trädet och sätt fast det på tjockare papper. Skriv namnet på en släkting på varje löv. (Du kan behöva rita fler löv och klippa ut dem.) Klistra fast löven på ditt familjeträd. Du vill kanske sätta upp släktingar från din fars sida av slakten på ena sidan av trädet och släktingar från din mors sida på andra sidan. Du kan ha ditt eget löv på stammen eftersom du tillhör båda sidor av familjen!

Förslag till samlingsstunden

1. Lek "Vilka är vi?" Låt några barn föreställa familjer i skrifterna som Adam och Eva, Lehi och Sariah eller Josef och Maria. Låt dem besvara frågor om familjen med ja eller nej. Ett barn kanske frågar: "Finns din familj i Mormons bok?" När varje familj är identifierad berättar du lite om familjen och visar var man kan läsa om den i skrifterna. Låt barnen fundera över en god egenskap hos familjen som de skulle vilja ha i sin egen familj. Till exempel: "Jag skulle vilja att min familj följer Guds vilja som Lehis och Sariahs familj gjorde." Läs stycke sju av "Familjen: Ett tillkännagivande för världen": "Största förutsättningarna för lycka i familjelivet finns då det byggs på Herrens Jesu Kristi lärdomar." Vittna om betydelsen av rättfärdiga familjer.

2. Flera veckor före den här samlingsstunden ber du några äldre barn att förbereda sig för att berätta om den första personen i deras familj som blev medlem i kyrkan. Välj om möjligt både barn vars familjer har varit medlemmar i flera generationer och barn vars familjer är nyomvända. (Alternativ: Framför berättelser om ledare i kyrkan som Brigham Young och Parley P Pratt från lektion 13 i Primär 5.) Gör en lista över egenskaper som människorna behövde för att bli medlemmar i kyrkan för 150 år sedan. Gör en annan lista över egenskaper som människor behöver idag för att bli medlemmar i kyrkan. Framhåll likheterna. Vittna om de välsignelser som en familj får genom evangeliet. ●

FRÅN PRESIDENT SPENCER W KIMBALLS LIV

Motstå onda inflytanden

Som ung missionär i Centrala staternas mission färdades äldste Kimball på ett tåg till Chicago i Illinois när en man kom fram till honom.

Det var en vulgär bok fylld med oanständiga bilder. Spencer rörde den inte.

Mannen provade ett annat sätt.

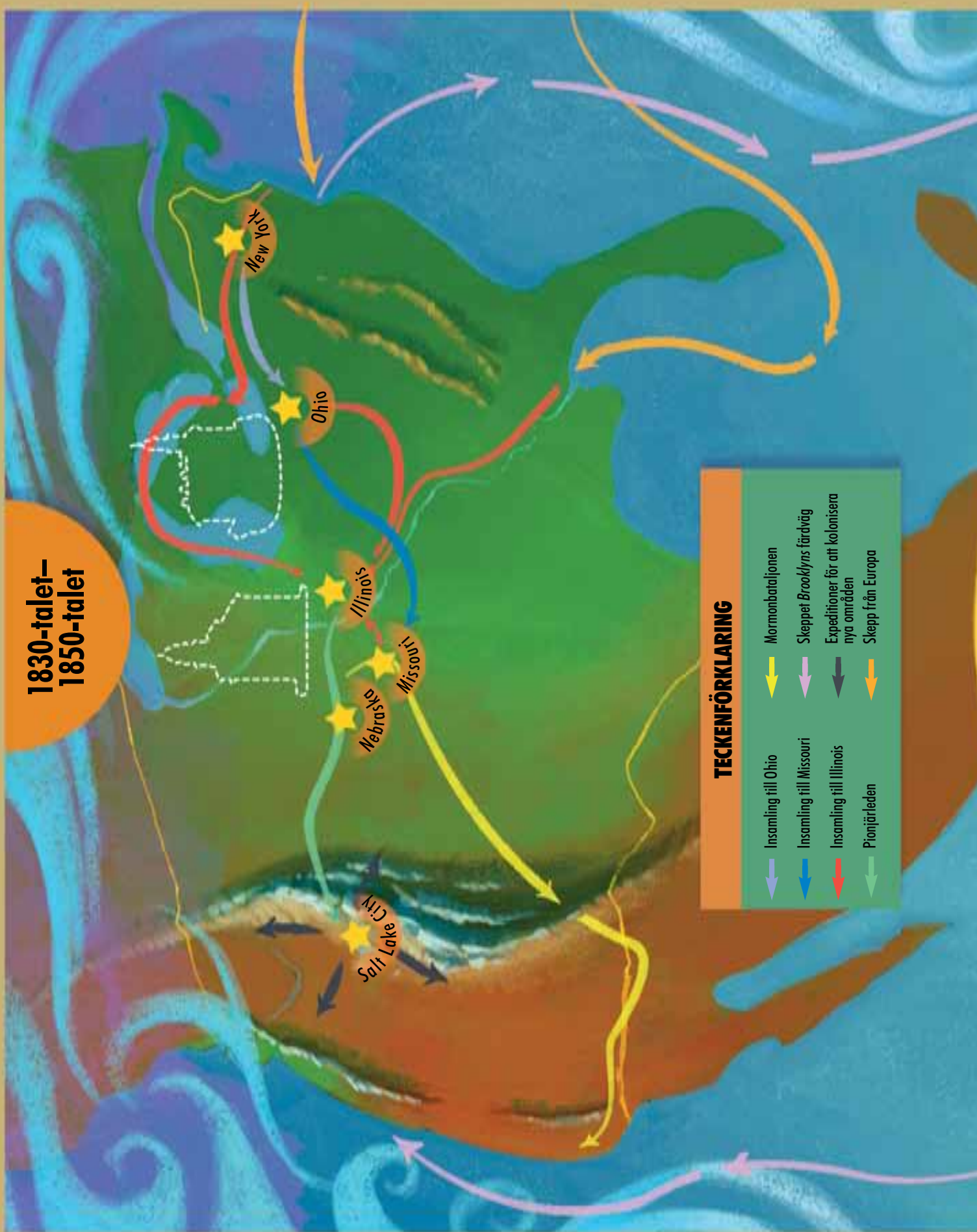
Kom till staden med mig. Jag ska visa dig var du kan ha roligt någonstans.

Hej på dig, unge man. Jag har en bok som jag tror att du kommer att tycka om.

Du har fel, sir. Den boken tilltalar mig inte.

Absolut inte. Jag är en representant för Jesus Kristus och jag följer inte med dig.

1830-talet–
1850-talet

TECKENFÖRKLARING

Insamling till Ohio	Insamling till Missouri	Insamling till Illinois	Pionjärleden	Mormonbataljonen	Skeppet Brooklyns färdväg	Expeditioner för att kolonisera nya områden	Skepp från Europa
←	←	←	←	←	←	←	←

Insamling till Sion

Idag

Carlitos torkade bort tårarna ur sina ögon. Hans mamma hade varit sjuk i många månader. Slutligen hade pappa övertalat henne att bege sig till staden, många kilometer från deras lilla by i Chile, för att träffa en doktor. Efter många tester sade doktorn att Carlitos mamma hade cancer.

Mamma vägrade tycka synd om sig själv. "Jag har fortfarande mycket att göra", sade hon.

En dag dök två unga *norteamericanos* (nordamerikaner) upp i dörren till deras lilla hem. "Vi kommer från Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga", sade en av dem på haltande spanska.

Mamma lyssnade uppmärksamt och ställde sporadiska frågor. Hon tog genast emot de unga människors budskap. "Det är sant", sade hon.

Trots den sjukdom som orsakade henne stor smärta

bestämde mamma sig för att bli döpt och konfirmerad.

En lördagsmorgon färdades familjen till det lilla möteshuset där äldste Metzger döpte henne. Hon huttade när hon steg upp ur dopbassängen.

"Mamma, du fryser", sade Carlitos och slog armarna om hennes midja. "Du måste komma hem och bli varm."

Mamma skakade på huvudet. "Jag är inte nöjd än. Jag ska stanna kvar tills jag blir konfirmerad. Hur kan jag frysa när evangeliet värmer mig?" Hon konfirmerades som medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.

Men mamma nöjde sig inte med detta. Hon hade bestämt sig för att pappa och Carlitos skulle undervisas om det återställda evangeliet, liksom hon hade blivit. "Om ni ber ska ni också få kunskap om den sanning som missionärerna talar om", sade hon till dem.

Nu är jag nöjd

"Att vår familj hör samman för evigt, det är vår Faders plan." (Barnens sångbok, s 98)

JANE McBRIDE CHOATE

Baserad på en sann berättelse

Äldsterna undervisade dem om Jesu Kristi evangelium. Pappa skulle behöva ge upp sina cigaretter. Carlitos lyssnade till äldsternas undervisning och kände hur frid omslöt hans hjärta. Han började förstå den värme som mamma hade beskrivit.

Inom en månad hade pappa slutat röka. Strax efteråt blev både pappa och Carlitos döpta och konfirmerade. Några veckor senare fick pappa ta emot det aronska prästadömet. Carlitos behövde vänta i ytterligare tre år innan han kunde ta emot prästadömet.

Mamma var mycket svag men hon lyckades alltid ta sig till kyrkan och besöka dem som var sjuka i byn.

”Vi är medlemmar i Guds kyrka, men det räcker inte”, sade

”Jag vet att jorden skapades och att Herrens kyrka återställdes så att familjer kunde beseglas och upphöjas.”

Äldste Russel M. Nelson i de tolv apostlarnas kvorum, ”Vårda er om äktenskapet”, Liahona, maj 2006, s 36.

mamma till pappa och Carlitos en kväll.

”Vad måste vi göra nu?” frågade Carlitos. Han älskade att lära sig om evangeliet och ville leva efter det på alla vis.

”Vi måste beseglas i templet”, sade mamma.

Templet i Santiago var det som låg närmast deras hem. Men de hade inte tillräckligt med pengar för att ta sig dit. Allt extra som pappa tjänade gick åt till att köpa medicin till mamma.

Så mamma tog fram en tempelburk. Hon placerade den vid dörren. De mynt hon samlade in växte tills familjen hade tillräckligt med pengar för att göra resan. Familjen beseglades för tid och all evighet i templet.

Mamma strålade av lycka. ”Nu är jag nöjd”, sade hon. ●

Insamling till Sion

Under den återställda kyrkans första tid blev medlemmarna ombudda att samlas till en central plats i Förenta staterna. Först var det Ohio, därefter Missouri och sedan Illinois. När de heliga blivit utdrivna från Nauvoo i Illinois påbörjade de en imponerande förflyttning västerut till Stora Saltsjödalen. I årtal efteråt samlades medlemmar från hela världen där. Många färdades över havet i segelfartyg. Därefter färdades de till Winter Quarters (i nuvarande Nebraska) på alla möjliga sätt, bland annat via flodbåt eller tåg. Den sista sträckan över den stora prärien och Klippiga bergen färdades de heliga med vagn, handkärra, till häst och till fots. När de kom fram skickades tusentals ut till andra områden av västra Förenta staterna.

Vi är inte längre ombudda att färdas över hav eller kontinenter för att samlas på en plats. Över hela världen samlas evangeliepionjärer i sina grenar, församlingar, stavar och i heliga tempel. Du är en sådan pionjär. Din andliga resa är lika utmanande som pionjärernas färd västerut.

Anvisningar: För att hedra gångna tiders pionjärer kan du klippa ut dessa bilder och sätt dem på kartan som finns på sidorna LS8–LS9. Titta på teckenförklaringen för att se var varje bild ska sättas upp. Templen i Kirtland och Nauvoo har markerats för att hjälpa dig. För att hedra dagens pionjärer som samlas i sina egna länder kan du sätta upp de fyra familjerna på jordgloben.

Obs: Om du inte vill klippa bort sidor från tidningen kan aktiviteten kopieras, kalkeras eller skrivas ut från Internet på www.lds.org. För engelska, klicka på "Gospel Library". För andra språk, klicka på "Languages".

Skeppet Brooklyns färdväg

År 1846 (året före pionjärens ankomst till Saltsjödalens) seglade ungefär 220 sista dagars heliga till Kalifornien runt den södra delen av Sydamerika på *Brooklyn*. Under den fem månader långa resan på 2700 mil drabbades de av stormar och 12 personer dog. Efter deras ankomst till Yerba Buena (nuvarande San Francisco), stannade en del till i Kalifornien och andra reste till Utah.

Mormon- bataljonen

År 1846 bad Förenta staternas regering en grupp sista dagars heliga män att delta i kriget mot Mexico. De marscherade från Council Bluffs i Iowa, nästan 320 mil, till Kalifornien, och förtjänade pengar som var till stor hjälp för de heliga. De behövde aldrig utkämpa någon strid, men fullbordade en av de längsta infanterimarscherna i historien.

Templets välsignelser

"I den yttersta tiden ... [skall] det berg där HERRENS hus är ... stå fast grundat ... Alla bednafolk skall strömma dit." [Se Jes 2:2.]

Jag älskar templet. När jag var barn tog min primärlärare med sig min klass till Salt Lake-templets omgivning. Det var underbart att vandra igenom området, beundra de vackra blommorna och känna vår himmelske Faders Ande i närheten av Herrens hus.

Min lärare påpekade att templet är gjort av granitstenar. Hon talade om de uppoffringar som pionjärerna gjorde för dessa dyrbara stenar — hur det tog dem fem dagar att föra en sten till tempelplatsen. "Kan ni se alla de här stenarna?" frågade hon. "Tänk på hur många dagar det tog för pionjärerna att ta hit dem för att bygga detta vackra tempel." Jag kommer ihåg att jag insåg vilka uppoffringar som våra förfäder hade gjort.

Det var en minnesvärd upplevelse. Det är också ett exempel på hur barn kan åtnjuta templets välsignelser nu. Om du bor i närheten av ett tempel kan du ta del av den andliga atmosfären på tempelområdet. När du är döpt och konfirmerad kan du delta i tempelinvigningar. Och det kommer att bli många fler invigningar. Ytterligare 11 är planerade just nu! När du fyller 12 år kan du låta döpa dig för de döda. Oavsett hur långt bort du bor från ett tempel är det viktigt för

Från en intervju med äldste Paul E Koelliker i de sjuttios kvorum; av Heather Kirby, Kyrkans tidningar

18 månader gammal.

dig att förbereda dig nu för denna heliga möjlighet.

Barn kan ha ett kraftfullt gott inflytande på både vuxna och andra barn. Några av primärbarnen i Houstons tempeldistrikt i Texas skrev till byggnadsentreprenörerna som byggde templet där. De skrev: "Vi vill att ni ska veta att templet är mycket viktigt för oss. Eftersom marken invigdes av en Herrens apostel är byggnaden och marken helig för oss. Templet är den plats som vi kommer att gifta oss på. Vi kommer att åka dit för att lära oss vad vi behöver veta för att återvända till vår himmelske Fader. Må Herren välsigna er för det arbete som ni utför för oss."

Entreprenörerna tog sedan detta förtjusande brev och satte upp det på sitt kontor. De läste det varje dag. När templet var slutfört tog entreprenörerna sina egna barn med sig på en rundtur i templet och för att känna den anda som primärbarnen hade uttryckt i sitt brev.

En annan välsignelse i mitt liv har varit att få arbeta tillsammans med president Gordon B Hinckley. Under de senaste nio åren har kyrkan gått från att ha 51 tempel till 124 tempel. Detta underverk har stärkt min tro och hjälpt mig förstå betydelsen av tempel.

År 1998 hade vi 51 tempel i verksamhet och 17 höll på att byggas. Under en general-konferens sade president Hinckley att vi

behövde ha 100 tempel i slutet av år 2000.¹ Det innebär att 32 nya tempel skulle byggas förutom de 17 som redan var påbörjade. Vi tyckte att det var en omöjlig uppgift. Men ingenting är omöjligt när Herren har välsignat det. Det krävdes många underverk för att det skulle ske på så kort tid. Om och om igen kom saker och ting samman i just rätt ögonblick — underverk som att finna tillräckligt med grästorvor att lägga på tempelområdet bara timmar innan invigningen skulle äga rum.

År 2000 invigdes 34 tempel. Det är det största antal som någonsin har invigts under ett år i världens historia. President Hinckley var inspirerad att bygga fler tempel. Därefter blev vi härligt välsignade av Herren som såg till att detta skulle ske eftersom han hedrar sina profeter. Jag hoppas att ni också hedrar profeterna. Och jag hoppas att ni alltid ska sätta värde på och förbereda er för templets välsignelser. ●

SLUTNOT

1. Se "Nya tempel ger evangeliets högsta välsignelser", *Nordstjärnan*, jul 1998, s 90.

MIN FAMILJ KAN FÖLJA JESUS KRISTUS I TRO

”Största förutsättningarna för lycka i familjelivet finns då det byggs på Herrens Jesu Kristi lärdomar.” (”Familjen, ett tillkännagivande för världen”, *Liabona*, okt 2004, s 49.)

KOPIERING FÖRBUDEN

Med blicken på Sara, av Lee Udall Bennion

Om moderskapet sade president Howard W Hunter (1907–1995): "Vi behöver förvisso inte se långt för att se det dagliga livets obemärkta och glömda hjältar ... Jag talar om det ovanliga hjältemodet hos den mor som — timma efter timma, dag och natt — stannar bos och tar hand om ett sjukt barn ... Jag talar om dem som alltid finns på plats för att ge kärlek och näring." ("Sann storhet", Nordstjärnan, okt 1982, s 38, 39)

"Vi måste alltid se tillbaka", sade president Gordon B Hinckley till ungdomar och andra i Iowa City i Iowa stav, "på dem som betalade ett så fruktansvärt högt pris för att lägga grundvalarna till detta stora verk i de sista dagarna." Se "Minnen från Iowa", s 8.